

Шепетівський професійний ліцей

О.І.Камфорович

Збірник

комплексних контрольних робіт з української мови

Шепетівка
2021

Передмова

Комплексні контрольні роботи розроблені з врахуванням вимог «Положення про атестацію професійно-технічних навчальних закладів» та згідно чинної навчальної програми з української мови Міністерства освіти і науки України, відповідають нормам сучасної української літературної мови.

Варіативні тестові завдання пропонуються для виявлення освітнього рівня і загальнокультурного розвитку учнів. Зміст різнорівневих тестових завдань спрямований на виховання в учнів почуттів доброти, гідності, справедливості, патріотизму, вчать співпереживати, любити, шанувати.

Тексти завдань зрозумілі та доступні за змістом учням.

Збірник містить 30 варіантів по 10 завдань у кожному: дев'ять тестових завдань різної форми (завдання з вибором однієї правильної відповіді, завдання на встановлення відповідності) та одне завдання творчого характеру.

Початковий та середній рівні містять по три завдання, серед яких необхідно вибрати один правильний варіант відповіді із кількох запропонованих. За кожен правильну відповідь початкового рівня ставиться 1 бал (3 бали), середнього - 1 бал (3 бали).

Достатній рівень передбачає три завдання на встановлення відповідності та оцінюється двома балами (6 балів).

Завдання високого рівня вимагає побудувати письмове висловлювання (есе), в якому треба показати знання й уміння логічно викладати свої думки, робити висновки, та оцінюється у 12 балів.

Запропоновані комплексні контрольні роботи дозволяють виявити теоретичні знання учнів з української мови, а також комунікативні уміння, практичні уміння й навички

Варіант 1

I. Початковий рівень

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

1. Позначте, у якому словнику з'ясовано значення слів, що вживаються в певній місцевості:

- А) діалектному;
- Б) термінологічному;
- В) історичному;
- Г) фразеологічному.

2. Знайдіть слово, у якому допущено помилку

- А) витікти
- Б) зламати
- В) допомагати
- Г) забиратися
- Д) поклонятися

3. Знайдіть слово, яке потрібно писати з апострофом:

- А) медв..яний;
- Б) трав..яний;
- В) цв..ях;
- Г) присв..ячений;
- Д) моркв..яний.

II. Середній рівень

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

4. Префікс при- надає словам значення

- А) виражає найвищий ступінь ознаки
- Б) наближення, приєднання, частковість дії
- В) збільшеності або зменшеності
- Г) пестливості або згрубілості.

5. Знайдіть рядок, у якому в обох словах буква «ч» подвоюється:

- А) жовч..ю, піч..ю;
- Б) матір..ю, Доне..чина;
- В) річ..ю, облич..ям;
- Г) копійч..ина, козач..ина;
- Д) ніч..ю, Галич..ина.

6. Тільки перше слово пишеться з великої літери, окрім рядка

- А) (к)римський (п)івострів, (с)офійський (с)обор, (д)ень (н)езалежності
 Б) (н)обелівська (п)ремія, (є)вропейська (п)лоща, (г)олосіївський парк
 В) (ф)ранківські (с)онети, (з)аслужений (а)ртист, (д)амоклів (м)еч
 Г) (ч)ернеча (г)ора, (м)арійчин (в)інок, (о)лімпійські (і)гри

III. Достатній рівень

За кожне завдання нараховується 2 бала.

Установіть відповідність між словом і правилом:

1) всесвітньо/
історичний	А) разом, бо утворені від іменника та узгодженого з ним прикметника
2) важко/
прогнозований	Б) окремо, бо прислівник логічно наголошений
3) кінно/спортивний	В) разом, бо утворені від сполучення прислівника з дієприкметником
4) контекстуально/
залежний	Г) через дефіс, бо основи називають поняття, не підпорядковані одне одному
	Д) разом, бо складний термін

7.

8. Поєднайте поняття, позначене цифрою, з прикладами, позначеними буквами:

1) префікс -з.	А) пр..крити, пр..в'язати, пр..везти, пр..старкуватий
2) префікс -с.	Б) ..шити, ..гребти, ..митий, ..чесати, ..бити
3) префікс пре-	В) ..питати, ..фотографувати, ..казати, ..тягти
4) префікс при-	Г) пр..спокійний, пр..пізнитися, пр..білений, пр..блуда
	Д) пр..гарний, пр..хороший, пр..погано, пр..білий

9. Установіть відповідність:

Рід

- 1) чоловічий
- 2) жіночий
- 3) середній
- 4) спільний

Слова

- А) батько, плуг, лікар, гайдамака
- Б) сирота, забіяка, непосида, лівша
- В) Ніно, міць, Ніколь, любов
- Г) море, сонце, сузір'я, кільце
- Д) сани, ножиці, штани, двері

IV. Високий рівень (12 балів)

10. Написати есе «Що потрібно для щастя?»

Варіант 2**I. Початковий рівень**

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

1. Позначте рядок, у якому подано синонім до фразеологізму *кривити душею*:

- А) голову закрутити;
- Б) ходити на поводку;
- В) крутити хвостом;
- Г) дати перцю.

2. Знайдіть слово, у якому потрібно писати букву «е»

- А) обер..гати
- Б) прибер..гти
- В) вист..лати
- Г) вич..сувати
- Д) зап..рати

3. Знайдіть слово, у якому після префікса пишеться апостроф:

- А) під..йомник;
- Б) роз..учити;
- В) без..ядерний;
- Г) з..економити;
- Д) без..іменний.

II. Середній рівень

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

4. Позначте рядок, у якому всі слова треба писати з префіксом пре-:

- А) пр..гарний, пр..чепурити, пр...хилити, пр..кислий
- Б) пр..старкуватий, пр..милий, пр...позитивний, пр..старий
- В) пр..зирство, пр..мудрий, пр...поважний, пр..міцно
- Г) пр..голосно, пр...чинити, пр..сміливий, пр..міський.

5. Суть поняття «риторика» пояснюють усі визначення, окрім:

- А) наука побудови й оприлюднення досконалого виступу
- Б) наука про ораторське мистецтво
- В) наука, що вивчає мову в усій складності її прояву
- Г) наука про способи переконання та впливу на аудиторію

6. У якому рядку в усіх словах відбулося спрощення приголосних?

- А) безчес..ний, блис..нути, якіс..ний, хворос..няк
- Б) заїз..ний, тис..нути, буревіс..ник, сер..цевина
- В) свис..нути, пристрас..ний, жаліс..ний, шіс..сот
- Г) швидкіс..ний, дилетан..ський, учас..ник, аванпос..ний

III. Достатній рівень

За кожну завдання нараховується 2 бала.

7. Установіть відповідність між словом з не і правилом:

1) не/варт гроша в базарний день	А) окремо з дієприслівником
2) яких і світ не/бачив	Б) окремо з дієсловом
3) бачити не/мало світу	В) разом, бо з не означає одне поняття
4) не/чуючи ніг під собою	Г) разом, бо з не утворює слово з протилежним значенням, яке можна замінити синонімом
	Д) окремо з незмінюваним присудковим словом

8. Установіть відповідність між іменниками та родами, до яких вони належать:

1) непосида, соня, нероба	А) жіночий
2) краса, усмішка, кольрабі	Б) чоловічий
3) Сибір, степ, шампунь	В) середній
4) сонце, волосся, кіно	Г) спільний
	Д) рід не визначається

9. Установити відповідність:

Доберіть синоніми

Приклад

1) пролог	А) окраїна
2) паритет	Б) кінцівка
3) периферія	В) рівність
4) платформа	Г) поміст
	Д) вступ

IV. Високий рівень (12 балів)

10. Написати есе «Справжня краса людини»

Варіант 3

I. Початковий рівень

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

1. У якому рядку правильно дібрані відповідники до всіх запозичених слів:

- А) турнір – змагання, торт – пиріг, неологізм – старий
 Б) фонтан – водограй, анемія – недокрів'я, афіша – виставка
 В) плац – площа, азбука – абетка, автобіографія – життєпис
 Г) горизонт – крайнебо, рецензія – виступ, сервіс – обслуговування.

2. Знайдіть слово, у якому потрібно писати букву «и»

- А) відч..пити
- Б) збр..хати
- В) вкор..нитися
- Г) вит..рати
- Д) підпер..зати

3. Знайдіть прізвище, яке потрібно писати з апострофом:

- А) Мол..єр;
- Б) Солов..йов;
- В) Лук..янченко;
- Г) Н..ютон;
- Д) Мал..яренко

II. Середній рівень

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

4. У якому рядку у всіх словах треба писати префікс при-?

- А) пр...білий, пр...підняти, пр...соромити, пр...бирати
- Б) пр...боркати, пр...стиж, пр...звисько, пр...глянути
- В) пр...гасити, пр...рівняти, пр...в'язати, пр...дніпровський
- Г) пр...лаштувати, пр...садибний, пр...подобний, пр...столий.

5. Види читання вказано в рядку:

- А) ознайомлювальне, вивчальне, вибіркове
- Б) безпосереднє, опосередковане, вивчальне
- В) систематичне, епізодичне, вибіркове
- Г) ознайомлювальне, вивчальне, критичне

6. Лише в множині вживаються всі іменники рядка:

- А) мудрощі, парфуми, гриби, пироги
- Б) в'язи, груди, килими, сани
- В) цимбали, роковини, носилки, Чернівці
- Г) вершки, двері, голуби, птаство

III. Достатній рівень

За кожне завдання нараховується 2 бала.

7. Установіть відповідність між умовами написання і рядками слів.

1. Усі слова в рядку пишуться
через дефіс

- А) кисло/солодкий,
морально/етичний,
мовно/літературний.

2. Усі слова в рядку пишуться разом

Б) жовто/гарячий,
сільсько/господарський,
молочно/промисловий

3. Усі слова в рядку пишуться окремо

4. Тільки перше слово в рядку пишеться через дефіс

В) прямо/пропорційний, суспільно/корисний, життєво/необхідний.

Г) музично/танцювальний, стає/прокатний, легко/атлетичний.

8. Установіть відповідність між місцем наголосу і прикладами:

1) на першому складі

А) чотирнадцять, незліченний, черговий

2) на другому складі

Б) алфавіт, помилка, деревце

3) на третьому складі

В) новий, чорнослив, дочка

4) подвійний наголос

Г) читання, простий, український

Д) олень, висіти, спина

9. Установіть відповідність:

Рід

1) чоловічий

2) жіночий

3) середній

4) спільний

Слова

А) мозоля, купіль,

фальш, ніч

Б) бідолаха, волоцюга,

гуляка, заїка

В) Микола, хлопець,

юнак, Микита

Г) озеро, поле, цуценя,

немовля

Д) молодощі, жалюзі,

лестощі, мудрощі

IV. Високий рівень (12 балів)

10. Написати есе "Кого можна назвати патріотом рідної землі?"

Варіант 4

I. Початковий рівень

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

1. Позначте, який словник подає особливості вимови та наголошення слів:

- А) орфографічний;
- Б) орфоепічний;
- В) перекладний;
- Г) морфемний.

2. У котрому рядку у всіх словах відбувається чергування голосних звуків при зміні форми :

- А) сапати, дерево, борозна;
- Б) гребти, шепотіти, чекати;
- В) дряпати, вересень, черево.

3. Знайдіть слово, яке пишеться з апострофом:

- А) духм..яний;
- Б) торф..яний;
- В) цв..яшок;
- Г) рутв..яний;
- Д) мавп..ячий.

II. Середній рівень

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

4. У якому рядку у всіх словах треба писати префікс прі-?

- А) пр...станице, пр...говорити, пр...озерний
- Б) пр...міряти, пр...велебний, пр...сипати
- В) пр...рва, пр...звище, пр...звисько
- Г) пр...звисько, пр...єднання, пр...голомшити.

5. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних :

- А) розрісся, панночка, бароко, ляний;
- Б) ссавці, військкомат, Поділля, шалений;
- В) піддашся, надністрянський, пошестю, оттам.

6. Усі слова пишуться з великої літери в рядку:

- А) (з)ахідна (у)країна, (к)иївщина, (о)леський (з)амок, (х)мельниччина;
- Б) (м)олочний (ш)лях, (з)адніпрянина, (п)резидент (у)країни, (п)окрова;
- В) (п)илипівка, (к)иївська (р)усь, (н)аціональний (б)анк (у)країни;
- Г) (р)еспубліка (б)олгарія, (б)лаговіщення, (н)ародний (р)ух (у)країни;
- Д) (л)апландія, (в)великий (п)іст, (н)ижній (н)овгород, (з)абайкалля.

III. Достатній рівень

За кожне завдання нараховується 2 бала.

7. Установіть відповідність між фразеологічними синонімами:

1) перегнути палицю	А) горобців лічити
2) тинятися з кутка в куток	Б) давати прочухана
3) знімати стружку	В) передати куті меду
4) тримати під п'ятою	Г) сідати на голову.

8. Установіть відповідність між запозиченими словами і їхніми українськими відповідниками.

1) реставрація	А) зародок
2) ембріон	Б) захисник
3) адвокат	В) відновлення
4) девальвація	Г) знецінення

9. Доберіть приклади до кожного випадку наголошення:

1) на першому складі	А) вірші, зачіска, зброяр
2) на другому складі	Б) електростартер, ешелонований,
3) на третьому складі	наднормовий
4) на четвертому складі	В) веретено, викупний, гуртковий
	Г) вишиваний, гарсон, оригін
	Д) висіти, відомість, вільха

IV. Високий рівень (12 балів)

10. Написати есе «Спішімо творити добро»

Варіант 5

I. Початковий рівень

За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал.

1. Позначте речення, у якому неправильно вжито слово «приймати»:

- А) Оля *приймала* участь у змаганнях з гімнастики.
- Б) допоможіть мені *прийняти* правильне рішення.
- В) Вам необхідно терміново *прийняти* заяву від Петрика Ігоря.
- Г) *прийміть* наші щирі побажання з нагоди свята.

2. Знайдіть слово, у якому потрібно писати букву «е»

- А) оч..*ви*дець
- Б) кр..*ни*ця
- В) бл..*ска*виця
- Г) л..*ма*н
- Д) невм..*ру*ший

3. Знайдіть слово, у якому не пишеться апостроф:

- А) моркв..*я*ний;
- Б) зм..*я*кнути;
- В) В..*я*чеслав;
- Г) жнив..*я*ний;
- Д) черв..*я*к.

II. Середній рівень

За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал.

4. У якому рядку всі слова написано правильно:

- А) Прип'ять, прірва, предовгий, приспаний
- Б) препоганий, приміювати, прислужливий, препишний
- В) присмак, присоромлений, пристольний, премилый
- Г) прибутковий, пресмачний, приєднати, пребічник.

5. У всіх словах якого рядка на місці крапок пишеться и?

- А) п..тарда, п..кулі, с..ртакі, ф..аско
- Б) пат..о, р..петитор, ш..фон, деф..ле
- В) пер..метр, пр..нтер, реч..татив, імб..р
- Г) ор..гінал, брав..ссімо, к..парис, інс..нуація
- Д) д..ктатор, д..відент, експер..мент, бенеф..с

6.Спрощення приголосних позначається на письмі в усіх словах рядка:

- А) перс..ні, випус..ний, тріс...нути
- Б) аген..ство, капос..ний, якіс..ний
- В) артис..ці, хрус..нути, зас..ланий
- Г) невіс..чин, тиж..невик, умис..ний
- Д) влас..ний, ціліс..ний, шелес..нути

III. Достатній рівень

За кожне завдання нараховується 2 бала.

7. Установіть відповідність:

Слово

- 1) млявий
- 2) мінливий
- 3) буденний
- 4) упереджений

Антонім

- А) заподливий
- Б) бадьорий
- В) казковий
- Г) зверхній
- Д) стійкий

8. Встановіть відповідність між іменниками та відмінами, до яких вони належать:

А) мати, сміливість, скрижаль	1) I відміна
Б) старець, ставлення, спогад	2) II відміна
В) сім'я, галчєня, курча	3) III відміна
Г) суддя, стежина, лівша	4) IV відміна

9. Установити відповідність:

Фразеологізм

Тлумачення

1) взяти голими руками	А) ледарювати
2) ускочити вище халаяв	Б) зробити нескладну справу

- 3) ганяти вітер по світу
- 4) давати хропака

- В) набратися неприємностей
- Г) мандрувати
- Д) спати

IV. Високий рівень (12 балів)

10. Написати есе «Успіх – це результат безперервної і наполегливої праці»

Варіант 6

I. Початковий рівень

За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал.

1. Позначте рядок, у якому подано правильне тлумачення фразеологічного звороту *комарика придушити*:

- А) завдати лиха;
- Б) міцно заснути;
- В) почервоніти;
- Г) мати досвід.

2. У котрому рядку у всіх словах відбувається чергування голосних звуків при зміні форми :

- А) вогонь, день, бажати;
- Б) субота, основа, шовк;
- В) гребти, пекти, шість

3. Знайдіть слово, у якому після «р» пишеться апостроф:

- А) зор..яний;
- Б) всер..йоз;
- В) узгір..я;

- Г) пр..янощі;
Д) тр..ясовина.

II. Середній рівень

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

4. У якому рядку допущено помилку в написанні:

- А) презирливий, престол, препогано, прибуття
Б) приподобний, пришвидшити, прибігти, превеликий
В) прибережний, прикордонний, прегарний, пригнутися
Г) преосвященний, прикрити, пригірок, приярок.

5. Подвоєні літери треба писати в обох словах кожного рядка, ОКРІМ:

- А) (л/лл)яне пла(т/тт)я
Б) со(н/нн)а рі(л/лл)я
В) височе(н/нн)а дзві(н/нн)иця
Г) стара(н/нн)ий відмі(н/нн)ик
Д) океа(н/нн)е роздо(л/лл)я

6. Усі слова пишуться з великої літери в рядку:

- А) (д)анило (г)алицький, (г)енеральний (п)рокурор (у)країни, (с)пасівка;
Б) (б)лаговіщення, (д)ень (н)езалежності (у)країни, (к)оролівство (б)ельгія;
В) (к)нязівство (м)онако, (в)еликдень, (о)рганізація (о)б'єднаних (н)ацій;
Г) (в)еликий (в)із, (з)атока (с)вятого (л)аврентія, (л)ьвівщина;
Д) (з)акавказзя, (д)алекий (с)хід, (з)бройні (с)или (у)країни.

III. Достатній рівень

За кожне завдання нараховується 2 бала.

7. Поєднайте норми правопису складних географічних назв, позначених цифрою, з прикладами, позначеними буквами.

1) пишемо <i>и</i>	А) С..дней, С..лезія, С..нгапур, Т..роль
2) пишемо <i>ї</i>	Б) Алж..р, С..цилія, Ваш..нгтон, Ч..каго
3) пишемо через дефіс складні географічні назви	В) Ка..р, Альта..р, Ізма..л, Гавай..
Г) Пу́ща / Воді́ця, Бері́зки / Берша́дські, Ві́та / Пошто́ва, Дмитро́ / Варварі́вка
4) винятки	Д) Кра́сне / Дру́ге, Нові́й / Сад, Сомко́ва / Доли́на, Широ́кий / Яр

8. Установіть відповідність між словами та характеристикою приголосних звуків у них

	<u>Характеристика приголосних звуків</u>	<u>Слова</u>
1)	У слові 3 дзвінких звуки	А) кіготь
2)	У слові 3 дзвінких звуки й 1 глухий	Б) сніжка

- 3) У слові 1 дзвінкий звук й 3 глухих
4) У слові 2 дзвінких звуки й 2 глухих

- В) кігтики
Г) вокзал
Д) друг

9. Установіть відповідність між групами слів і їхніми характеристиками (4 бали).

Групи слів

- 1) крутити, ловити, носити;
2) перемогти, радишся, легкий;
3) рука, вухо, нога;
4) хлопець, червень, мітел.

Характеристики

- А) слова, у яких відбувається уподібнення приголосних за глухістю і дзвінкістю;
Б) слова, у яких відбувається чергування приголосних у відмінкових формах;
В) слова, у яких *е* під час змінювання випадає;
Г) слова, у яких відбувається чергування приголосних при відмінюванні дієслів.

IV. Високий рівень (12 балів)

10. Написати есе «Чого варто уникати в спілкуванні?»

Варіант 7

I. Початковий рівень

За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал.

1. Позначте рядок, у якому подано пароніми:

- А) перст — чоло;
Б) хижа ласка — материнська ласка;
В) пам'ятник — пам'ятка;
Г) втекти — п'ятами накивати.

2. Знайдіть слово, у якому потрібно писати букву «и»

- А) дал..чінь
Б) л..ментувати
В) вел..чезний
Г) л..вада
Д) п..чатка

3. Виділене слово є прислівником:

- А) *на/дворі* морозяно
- Б) *на/дворі* лежали дрова
- В) вийти *на/гору*
- Г) *на/гору* пташки не долітають
- Д) *в/день* народження

II. Середній рівень

За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал.

4. Літеру с треба писати на місці крапок у всіх словах рядка:

- А) ..казаний, ..палахнути, ..тягнення
- Б) ..каламутити, ..паяний, ..сипати
- В) ро..хитати, ..худнути, ..тулити
- Г) ..пресувати, ..формувати, ..літати
- Д) ..твердження, ..ведений, ..краю

5. У формі орудного відмінка буде відбуватися подвоєння літер в обох іменниках рядка:

- А) гордість, грань
- Б) деталь, верф
- В) зелень, гуаш
- Г) медаль, Керч
- Д) поміч, повість

6. Спрощення приголосних позначається на письмі в усіх словах рядка:

- А) прихвос..ні, хрес..ний, напас..ник
- Б) зловіс..ний, шіс..сот, корис..ний
- В) кількіс..ний, хворос..няк, бриз..нути
- Г) страс..ний, боліс..ний, зап'яс..ний
- Д) навмис..не, балас..ний, ненавис..ний

III. Достатній рівень

За кожне завдання нараховується 2 бала.

7. Установіть відповідність між словом з не і правилом

1) не/варт гроша в базарний день	А) окремо з дієприслівником
2) яких і світ не/бачив	Б) окремо з дієсловом
3) бачити не/мало світу	В) разом, бо з не означає одне поняття
4) не/чуючи ніг під собою	Г) разом, бо з не утворює слово з протилежним значенням, яке можна замінити синонімом
	Д) окремо з незмінюваним присудковим словом

8. Установіть відповідність між фразеологізмом та його лексичним значенням:

1) вибілювати зуби	А) розголошувати таємниці
2) валятися в ногах	Б) уникати покарання
3) вискочити на суше	В) принижуватися
4) виносити сміття з хати	Г) сміятися
	Д) плакати

9. Установіть відповідність між термінами та поясненнями.

1) демонстрація	А) думка чи положення, яке треба довести
2) аргумент	Б) форма логічного зв'язку між доведенням і положенням
3) теза	В) доцільний добір та ефективне використання системи мовних засобів з певною метою, у конкретних умовах спілкування
4) аксіома	Г) думка чи положення, істинність яких вже доведена чи перевірена

IV. Високий рівень (12 балів)

10. Написати есе на тему «Гаджети чи реальне спілкування?»

Варіант 8

I. Початковий рівень

За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал.

1. Позначте рядок, у якому подано синонім до фразеологізму *майстри на всі руки*:

- А) собаку з'їсти;

- Б) крутитися як білка в колесі;
- В) нестися вгору;
- Г) і швець, і жнець, і на дуді грець.

2. Знайдіть іменник із суфіксом «-ев-»

- А) мереж..во
- Б) плет..во
- В) мел..во
- Г) мар..во
- Д) мороз..во

3. Знайдіть прізвище, яке пишеться з апострофом:

- А) Св..ятишев;
- Б) Д..яконов;
- В) Трет..як;
- Г) Мурав..йов;
- Д) Дем..янчук.

II. Середній рівень

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

4. Літеру с на місці крапок треба писати в кожному слові рядка

- А) ..середини, ..тупити, ..плутати
- Б) ..хитрувати, ..точити, ..кроїти
- В) ..сушити, ..кладник, ..кинути
- Г) ..жувати, ..ковзати, ..підтиха
- Д) ..чавили, ..падщина, ..пиляти

5. Композиційні особливості завершення виступу названо в рядку:

- А) пояснити завдання виступу, сформулювати суть теми, визначити коло питань
- Б) опрацювати джерела інформації, записати текст, відредагувати
- В) викласти ідею, розкрити наукові поняття, навести порівняння, цитати
- Г) повторити основну думку, зробити комплімент слухачам, виголосити заклик

6. Правильно записані всі слова в рядку:

- А) Квітка-Основ'яненко, Гельсінська Спілка, гордіїв вузол;
- Б) Збройні Сили України, 1 Травня, Великий піст;
- В) Адміністрація Президента України, Троїстий союз, 8 Березня;
- Г) Ярослав Мудрий, Середні віки, Російська Федерація;
- Д) туманність Андромеди, Новий Рік, Шевченківська премія.

III. Достатній рівень

За кожне завдання нараховується 2 бала.

7. Установіть відповідність між написанням ні зі словом і правилом:

1) далі ні/куди	А) разом, бо заперечний прислівник
2) ні/чліг	Б) окремо, бо стійке словосполучення без дієслова-присудка
3) ні/для/кого	В) разом, бо слово без ні не вживається
4) ні/зернини	Г) окремо, бо частка від займенника відокремлена прийменником
ні/пилини	Д) окремо, бо ні є повторюваним сполучником із заперечним єднальним значенням

8. Установити відповідність.

1) запозичені.	А) магістраль, футбол, агент;
2) діалектні слова.	Б) бульба, ріпа, ялина;
3) професійні слова.	В) іменник, префікс, суфікс;
4) застарілі слова.	Г) банити, кендериця, кукуля;
	Д) перст, зигзиця, каламар.

9. Установіть відповідність:

<u>Слово</u>	<u>Синонім</u>
1) огрядний	А) широкоплечий
2) кремезний	Б) неповороткий
3) вайлуватий	В) тендітний
4) чепурний	Г) опасистий
	Д) охайний

IV. Високий рівень (12 балів)

10. Написати есе на тему «Чарівність і могутність слова»

Варіант 9

I. Початковий рівень

За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал.

1. У якому рядку допущена лексична помилка:

- А) наступного дня
- Б) за чверть одинадцята
- В) на слідуючій зупинці
- Г) згідно з наказом

2. Знайдіть слово, у суфіксі якого пропущено букву «е»:

- А) пал..во
- Б) зверн..ний
- В) видов..ще
- Г) гушав..на
- Д) зворушл..вий

3. Знайдіть слово, у якому буква «ч» подвоюється:

- А) велич..ю
- Б) копійч..аний
- В) жовч..ю

Середній рівень

За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал.

4. Літеру с на місці крапок треба писати в кожному слові рядка:

- А) ..творення, ..котити, ..шивач
- Б) ..фабрикувати, ..тяжка, ..пуск
- В) ..чесати, ..кинути, ..цілення
- Г) ..тишити, ..терпіти, ..чинити
- Д) ..сунути, ..патахнуги, ..хил

5. Усі слова треба писати з апострофом у рядку:

- А) духм...яний, сузір...я, арф...яр, розп...ятий, з...їхати;
- Б) солов...їний, сурм...яний, кар...єр, верб...я, св...то;

- В) в...язкий, бур...ян, матір...ю, зм...якнути, пам...ять;
 Г) м...якосердний, розв...язати, від...ємний, черв...як, б...юджет;
 Д) з...ясувати, возз...єднання, мавп...ячий, під...яремний, Лук...янівка.

6. Спрощення приголосних позначається на письмі в усіх словах рядка:

- А) тиж..невий, форпос..ний, вартіс..ний
 Б) хвас..нути, піс..ний, заздріс..ний
 В) шус..нути, кіс..лявий, буревіс..ний
 Г) облас..ний, ус..ний, швидкіс..ний
 Д) беззахис..ний, компос..ний, доблес..ний

III. Достатній рівень

За кожне завдання нараховується 2 бала.

7. Установити відповідність між видами чергувань при словозміні чи словотворенні та іменниками:

1. [г] - [ж]	А) водити, садити, радити.
2. [х] - [с']	Б) рік, рука, мука.
3. [з] - [ж]	В) друг, ворог, бог.
4. [к] - [ц']	Г) вухо, мох, дух.
	Д) мазати, везти, казати.

8. Установіть відповідність між термінами та поясненнями.

1) демонстрація	А) думка чи положення, яке треба довести
2) аргумент	Б) форма логічного зв'язку між доведенням і положенням
3) теза	В) доцільний добір та ефективне використання системи
4) аксіома	Г) думка чи положення, істинність яких вже доведена чи перевірена

9. Укажіть відповідність між прикладом та правилом уживання великої літери:

- 1) усі слова пишуться з великої літери
 2) з великої літери пишуться імена власні

перше слово

3) з малої літер

перше слово

4) усі слова пиш

з малої літери

IV. Високий рі

10. Написати ес

Варіант 10

I. Початковий рівень

За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал.

1. Доберіть синонімічний фразеологізм до «Брати на кпини»:

А) брати ноги в руки

Б) брати на глузи

В) брати на змор

Г) брати за зябри

2. Знайдіть слово, у якому буква «т» подвоюється:

А) взаємніст..ю;

Б) безсмерт..ям;

В) століт..ь;

Г) сут..євий;

Д) лист..яний.

3. Лише в однині вживаються всі іменники рядка

А) диван, лінійка, болото, милосердя

Б) толерантність, шляхта, нація, трагедія

В) вапно, малювання, біганина, вовна

Г) емпатія, сметана, цех, раунд

II. Середній рівень

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

4. Літеру *с* на місці крапок треба писати в кожному слові рядка:

- А) ..хованка, ..чеплення, ..тиха
- Б) ..тратити, ..прожогу, ..жати
- В) ..шиток, ..прямувати, ..терти
- Г) ..кувати, не..проста, ..тискач
- Д) ..тіснити, ..кинути, ..ціпити

5. Усі слова треба писати з *апострофом* у рядку:

- А) п...ють, безриб...я, поголів...я, без...язикий, м.. який;
- Б) пів...яблука, пір...я, горохв...яний, мор...як, розм...якшити;
- В) транс...європейський, п...ятниця, різдв...яний, рум...яний, м...ята;
- Г) дит...ясла, об...їзд, бур...як, черв...як, торф.. яний;
- Д) св...ятковий, арф...яр, р...яст, подвір...я, Лук.. ян.

6. Усі слова пишуться з великої літери в рядку:

- А) (б)іла (ц)ерква, (п)очаївська (л)авра, (в)елика (б)ританія;
- Б) (з)ахідний (ф)ронт, (д)анило (г)алицький, (е)кваторіальна (а)фрика;
- В) (б)абин (я)р, (б)лаговіщення, (в)ерховний (с)уд (у)країни;
- Г) (ф)ранкознавство, (с)тародавня (г)реція, (м)ихайлівський (з)олотоверхий (м)онастир;
- Д) (д)алекий (с)хід, (с)трітєння, (ф)едерація (ф)утболу (у)країни.

III. Достатній рівень

За кожне завдання нараховується 2 бала.

7. Установіть відповідність між словом і правилом:

1) київс..кий	А) після м'яких д, т, з, с, дз, ц, л, н у кінці слова
2) жас..кий	та складу пишеться ь
3) пан..щина	Б) у буквосполученнях -ньч-, -ньц-, що походять
4) нян..чити	від -ньк- пишеться ь
	В) у прикметникових суфіксах -ськ-, -зьк-, -цьк-
	пишеться ь
	Г) у буквосполученнях -зк-, -ск-, які не творять
	суфіксів, ь не пишеться
	Д) після н перед ж, ч, ш, щ не пишеться ь

8. Установіть відповідність між групами слів і їхніми характеристиками

Групи слів

1) крутити, ловити, носити;	3) рука, вухо, нога;
2) перемогти, радишся, легкий;	4) хлопець, червень, мітел.

Характеристики

А) слова, у яких відбувається уподібнення приголосних за глухістю і дзвінкістю;

Б) слова, у яких відбувається чергування приголосних у відмінкових формах;

В) слова, у яких *е* під час змінювання випадає;

Г) слова, у яких відбувається чергування приголосних при відмінюванні дієслів.

9. Установити відповідність між антонімічними фразеологізмами

Фразеологізм

- 1) байдики бити
- 2) на вагу золота
- 3) одного поля ягоди
- 4) піджимати хвоста

Антонім

- А) бити на сполох
- Б) працювати до сьомого поту
- В) гріш ціна в ярмарковий день
- Г) з іншого тіста
- Д) триматися

IV. Високий рівень (12 балів)

10. Написати есе «Що потрібно робити, щоб здійснилася мрія?»

Варіант 11

I. Початковий рівень

За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал.

1. Позначте, який словник пояснює значення іншомовних слів:

- А) орфоепічний;
- Б) іншомовних слів;
- В) перекладний;
- Г) тлумачний.

2. Знайдіть слово з буквосполученням «-ре-»

- А) тр..вати
- Б) бр..ніти
- В) скр..піти
- Г) кр..чати
- Д) скр..бти

3. Знайдіть слово, у якому немає подвоєння букви:

- А) підніж..я;
- Б) письмен..ий;
- В) туш..ю;
- Г) бджолин..ий;
- Д) гостин..ий.

II. Середній рівень

За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал.

4. Префікс зі є в кожному слові рядка:

- А) ..щулитися, ..псувати, ..клеїти
- Б) ..п'ястися, ..тліти, ..хвилювати
- В) ..рвати, ..старитися, ..тримати
- Г) ..в'янути, ..йтися, ..стрибнути
- Д) ..тнутися, ..грітися, ..кроїти

5. Усі слова пишуться з *апострофом* у рядку:

- А) перемир...я, безправ...я, солом...яний, м...якуш, тьм...яно;
- Б) ластів...ятко, об...їжджати, розв...ючити, кр...якати, пів...юрти;
- В) плем...я, під...єднати, гар...ячкувати, плоскогір...я, череп...я;
- Г) передсв...ятковий, рум...яний, розв...язок, кров...яний, під...юдити;
- Д) Харків...янин, транс...європейський, реп...ях, матір...ю, вп...ятьох.

6. Спрощення приголосних позначається на письмі в усіх словах рядка:

- А) проїз..ний, пристрас..ний, облас..ний
- Б) совіс..ний, жаліс..ливий, контраст..ний
- В) щіс..надцять, очис..ний, доблес..ний
- Г) учас..ник, зап'яс..ний, швидкіс...ний
- Д) хвас..ливий, улес..ливий, щас..ливий

III. Достатній рівень

За кожне завдання нараховується 2 бала.

7. Установіть відповідність між словом і правилом:

1) розв..язати	А) після р, що позначає м'який приголосний на початку складу, апостроф не ставиться
2) св..ященний	Б) після префіксів, що закінчуються на твердий приголосний, перед я, ю, є, ї апостроф ставиться
3) р..яжанка	В) перед я, ю, є, ї після б, п, в, м, ф, якщо перед ними немає іншого кореневого приголосного (крім р), апостроф ставиться
4) узгір..я	Г) після р у кінці складу апостроф ставиться
	Д) перед я, ю, є, ї після б, п, в, м, ф, якщо перед ними є інший кореневий приголосний (крім р), апостроф не ставиться

8. Установити відповідність:**Фразеологізм****Тлумачення**

- 1) взяти голими руками
- 2) ускочити вище халяв
- 3) ганяти вітер по світу
- 4) давати хропака

- А) ледарювати
- Б) зробити нескладну справу
- В) набратися неприємностей
- Г) мандрувати
- Д) спати

9. Установити відповідність між видами чергувань при словозміні чи словотворенні та іменниками:

1. [г] - [ж]
2. [х] - [с']
3. [з] - [ж]
4. [к] - [ц']

- А) водити, садити, радити.
- Б) рік, рука, мука.
- В) друг, ворог, бог.
- Г) вухо, мох, дух.
- Д) мазати, везти, казати.

IV. Високий рівень (12 балів)

10. Написати есе про свою заповітну мрію.

Варіант 12**I. Початковий рівень**

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

1. Який із фразеологізмів випадає із смислового ряду:

- А) мов у воду опущений
- Б) без царя в голові
- В) на цвіту прибитий
- Г) без десятої клепки

2. Знайдіть слово з буквосполученням «-ри-»

- А) бр..хати
- Б) скр..сати
- В) тр..мбіта

- Г) тр..мати
- Д) тр..мтіти

3. Знайдіть слово, у якому немає подвоєння букви «н»:

- А) числен..ий;
- Б) клітин..ий;
- В) кам'ян..ий;
- Г) ураган..ий;
- Д) притаман..ий.

II. Середній рівень

За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал.

4. Усі слова треба писати з апострофом у рядку:

- А) ад...ютант, безхліб...я, п...еса, з..їхати, від...ємник;
- Б) голуб...я, з...ясований, дит...ясла, деб...ют, тер...ер;
- В) черв...як, ф...юзеляж, олів...є, подвір...я, дріб...язковість;
- Г) зм...якшення, недокрів...я, манік...юр, об...їзд, слов...янський;
- Д) сап...ян, зав...язь, реп...ях, кур...ер, к...ювет.

5. Види слухання вказано в рядку:

- А) ознайомлювальне, вивчальне, вибіркоче
- Б) безпосереднє, опосередковане, вивчальне
- В) систематичне, епізодичне, вибіркоче
- Г) ознайомлювальне, вивчальне, критичне

6. У кличному відмінку закінчення -е мають усі іменники в рядку

- А) юнак, орел, Оля, слухач
- Б) голуб, Петро, Віталій, Богдан
- В) козак, Ігор, Галя, тракторист
- Г) друг, листоноша, сокіл, хлопець
- Д) дяк, місяць, матуся, доктор

III. Достатній рівень

За кожне завдання нараховується 2 бала.

7. Установіть відповідність між синонімічними фразеологізмами:

1) напускати туману	А) обводити навколо пальця;
2) пасти задніх	Б) плентатися у хвості;
3) собак ганяти	В) не братися за холодну воду;
4) спинатися на ноги	Г) вбиватися в пір'я.

8. Установіть відповідність:

Рід

- 1) чоловічий
- 2) жіночий
- 3) середній
- 4) спільний

Слова

- А) мозоль, купіль, фальш, ніч
- Б) бідолаха, волоцюга, гуляка, заїка
- В) Микола, хлопець, юнак, Микита
- Г) озеро, поле, цуценя, немовля
- Д) молодощі, жалюзі, лестощі, мудрощі

9. Установіть відповідність між словом і правилом:

1) розв..язати	А) після р, що позначає м'який приголосний на початку складу, апостроф не ставиться
2) св..ященний	Б) після префіксів, що закінчуються на твердий приголосний, перед я, ю, є, ї апостроф ставиться
3) р..яжанка	В) перед я, ю, є, ї після б, п, в, м, ф, якщо перед ними немає іншого кореневого приголосного (крім р), апостроф ставиться
4) узгір..я	Г) після р у кінці складу апостроф ставиться
	Д) перед я, ю, є, ї після б, п, в, м, ф, якщо перед ними є інший кореневий приголосний (крім р), апостроф не ставиться

IV. Високий рівень (12 балів)

10. Написати есе «Життя в гармонії з природою»

Варіант 13

I. Початковий рівень

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

1. Позначте речення, у якому неправильно вжито слово «приймати»:

- А) Сергію, швидше *приймай* рішення.
- Б) Юрко *приймає* участь у змаганнях з футболу.
- В) Юнаки *приймають* присягу на вірність Батьківщині.
- Г) Їв би очима, та душа не *приймає*.

2. Правильно наголошене слово:

- А) асимЕтрія;
- Б) Олень;
- В) бюЛетень;
- Г) цІнник.

3. У родовому відмінку однини закінчення -а (-я) мають усі іменники в рядку

- А) вокзал, атом, атлас, мороз
- Б) жираф, вересень, перпендикуляр, конус
- В) патріарх, переліг, театр, краєвид
- Г) ерудит, Острог, край, овес
- Д) материк, мікроб, ведмідь, поклик

II. Середній рівень

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

4. Літеру з на місці пропуску треба писати в кожному слові рядка

- А) ро..чин, ..формувати, бе..хребетний
- Б) бе..перешкодний, ро..колоти, ..тесати
- В) бе..порадний, ..повістити, ..читати
- Г) ро..галуження, бе..крилий, ..судомити
- Д) ро..цінки, ..поетизований, ро..копки

5. Виберіть рядок, у якому всі слова з ненаголошеними «е», «и» записано правильно

- А) дядена, ремесло, комин, дощичок
- Б) доленька, доповнений, трепетати, легшинько
- В) красень, триміти, становище, відбирати
- Г) зайчати́на, шмигнути, красиво, бісеринки
- Д) терези, череда, плевти, вуглик

6. Спрощення в групі приголосних треба позначати на письмі в усіх словах рядка

- А) балас..ний, виїз..ний, захис..ний
- Б) перехрес..ний, зап'яс..ний, якіс..ний
- В) тиж..невий, випус..ний, віс..ник
- Г) мас..ний, очис..ний, зліс..ний
- Д) форпос..ний, безшелес..ний, перс..ні

III. Достатній рівень

За кожне завдання нараховується 2 бала.

7. Установити відповідність між антонімічними фразеологізмами

Фразеологізм

- 1) байдики бити
- 2) на вагу золота
- 3) одного поля ягоди
- 4) піджимати хвоста

Антонім

- А) бити на сполох
- Б) працювати до сьомого поту
- В) гріш ціна в ярмарковий день
- Г) з іншого тіста
- Д) триматися

8. Доберіть приклади до кожного ви

- 1) на першому складі
- 2) на другому складі
- 3) на третьому складі
- 4) на четвертому складі

- А) вірші, зачіски
- Б) електростарт, наднормовий
- В) веретено, вишиваний, висіти, відом
- Г) вишиваний, висіти, відом
- Д) висіти, відом

9. Установіть відповідність між словом і правилом:

1) київс..кий	А) після м'яких д, т, з, с, дз, ц, л, н у кінці слова
2) жас..кий	та складу пишеться ь
3) пан..щина	Б) у буквосполученнях -ньч-, -ньц-, що походять
4) нян..чити	від -ньк- пишеться ь
	В) у прикметникових суфіксах -ськ-, -зьк-, -цьк- пишеться ь
	Г) у буквосполученнях -зк-, -ск-, які не творять суфіксів, ь не пишеться
	Д) після н перед ж, ч, ш, щ не пишеться ь

IV. Високий рівень (12 балів)

10. Написати есе «Наголос – душа слова»

Варіант 14

I. Початковий рівень

За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал.

1. Позначте рядок, у якому подано правильне тлумачення фразеологічного звороту *зуби протерти на чомусь*:

- А) голодувати;
- Б) мати досвід;
- В) завдати лиха;
- Г) накинутись з докором на когось.

2. Помилку в утворенні імені по батькові допущено в рядку:

- А) Анатоліївна;
- Б) Євгенівна;
- В) Спиридонівна;
- Г) Аркадієвна;
- Д) Григорівна.

3. Наголос падає на перший склад у слові:

- А) донька;
- Б) старий;
- В) дочка;
- Г) літопис

II. Середній рівень

За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал.

4. Літеру з треба писати на місці крапок у всіх словах рядка

- А) ро..писка, ..поживати, ро..клад
- Б) ..бивати, ро..писати, ..корочення
- В) ..гризти, ..чесати, ..хвилюваний
- Г) бе...барвний, ..молочений, ..жувати
- Д) ..тягнення, ..вернутися, ро..почати

5. Виберіть рядок, у якому всі слова з ненаголошеними «е», «и» записано правильно

- А) смеркати, впадинка, щеміти, курево
- Б) квітникарка, горлечко, видовисько, китиця
- В) трибуна, перепеча, белибень, подив
- Г) принцеса, гребуть, мерехтіння, метелеця

Д) черезсіделок, білизна, приподобний, преферанс

6. Спрощення приголосних позначається на письмі в усіх словах рядка

- А) буревіс..ник, шіс..десят, корис..ливий
- Б) чес..ний, мас..ниця, щиросер..ний
- В) млос..ний, шубовс..нути, рідкіс..ний
- Г) виїз..ний, гіган..ський, хрес..ний
- Д) звіс..но, захис..ний, студен..ство

III. Достатній рівень

За кожне завдання нараховується 2 бала.

7. Укажіть відповідність між прикладом та правилом уживання великої літери:

1) усі слова пишуться з великої літери	А (К,к)иївський
(Н,н)аціональний
2) з великої літери пишеться перше слово	(У, у)ніверситет
Б (О,о)рганізація
3) з малої літери пишеться перше слово	(О, о)б'єднаних
(Н, н)ацій
4) усі слова пишуться з малої літери	В (С, с)узір'я
(Ч,ч)умацький
(Ш, ш)лях
Г (К, к)иївські
(В, в)улиці
Д (Н, н)ародний
(А, а)ртист
(У, у)країни

8. Установити відповідність:

Доберіть синоніми

Приклад

1)пролог	А) окраїна
2)паритет	Б) кінцівка
3)периферія	В) рівність
4) платформа	Г) поміст
	Д) вступ

9. Установіть відповідність між синонімічними фразеологізмами:

1) напускати туману	А) обводити навколо пальця;

2) пасти задніх	Б) плентатися у хвості;
3) собак ганяти	В) не братися за холодну воду;
4) спинатися на ноги	Г) вбиватися в пір'я.

IV. Високий рівень (12 балів)

10. Написати есе «З чого зіткане щастя?»

Варіант 15

I. Початковий рівень

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

1. Позначте рядок, у якому подано пароніми:

- А) міх борошна — ковальський міх;
- Б) уявити — уславити;
- В) військовий — воєнний;
- Г) горизонт - небокрай.

2. Виділена сполука є прислівником, що пишеться разом, у реченні

- А) в/день ясний і сонячний наш клас вирушив у туристичний похід
- Б) як з/верху погане, то всередині вдвоє
- В) піднявшись на/гору, ми побачили фантастичний краєвид
- Г) на/пам'ять скаржиться кожен, а на розум ніхто
- Д) кожна курка у/купі своїй господиня

3. Помилку в утворенні імені по батькові допущено в рядку:

- А) Аркадієвна, Аркадійович;
- Б) Володимирівна, Володимирович;
- В) Захарівна, Захарович;
- Г) Олексіївна, Олексійович;
- Д) Матвіївна, Матвійович.

II. Середній рівень

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

4. Літеру з треба писати на місці крапок у всіх словах рядка

- А) ро..повісти, ..цементувати, ..пекти
- Б) бе..силий, ро..копати, бе..крилий
- В) ..чорнілий, ..цілення, не..проста
- Г) ро..кроїти, ..підлоба, бе..прав'я
- Д) ..ховати, ..керувати, ро..чистити

5. Елементи мовленнєвої ситуації вказано в рядку:

- А) слова, словосполучення, речення, форми звертання
- Б) жести, міміка, поза, погляд, запах косметики
- В) мовець, слухач, предмет мовлення, мета й обставини спілкування
- Г) знання мови, охайна зовнішність, уважність, політичні переконання

6. Спрощення в групі приголосних треба позначати на письмі в усіх словах рядка

- А) безпристрас..ний, кар'єрис..ці, тиж..ні
- Б) радіс..ний, безчес..ний, турис..ці
- В) артис..чин, напас..ник, хрес..ний
- Г) хвас..ливий, влас..ний, шіс..надцять
- Д) заздріс..ний, збриз..нути, безвиїз..но

III. Достатній рівень

За кожне завдання нараховується 2 бала.

7. Установіть відповідність:

Слово

Синонім

1) огрядний	А) широкоплечий
2) кремезний	Б) неповороткий
3) вайлуватий	В) тендітний
4) чепурний	Г) опасистий
	Д) охайний

8. Установіть відповідність:

Рід

Слова

1) чоловічий	А) батько, плуг, лікар, гайдамака
2) жіночий	Б) сирота, забіяка, бідолаха, лівша
3) середній	В) Ніно, міць, Ніколь, любов
4) спільний	Г) море, сонце, сузір'я, кільце
	Д) сани, ножиці, штани, двері

9. Установіть відповідність між написанням ні зі словом і правилом:

- 1) далі ні/куди
- 2) ні/чліг
- 3) ні/для/кого
- 4) ні/зернини
ні/пилини

- А) разом, бо заперечний прислівник
- Б) окремо, бо стійке словосполучення без дієслова-присудка
- В) разом, бо слово без ні не вживається
- Г) окремо, бо частка від займенника відокремлена прийменником
- Д) окремо, бо ні є повторюваним сполучником із заперечним єднальним значенням

IV. Високий рівень (12 балів)

10. Написати есе «Прекрасна мить життя»

Варіант 16

I. Початковий рівень

За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал.

1. Позначте, у якому словнику з'ясовано значення слів, що вживаються в певній місцевості:

- А) діалектному;
- Б) термінологічному;
- В) історичному;
- Г) фразеологічному.

2. Знайдіть слово, у якому допущено помилку

- А) витікти
- Б) зламати
- В) допомагати
- Г) забиратися
- Д) поклонятися

3. Знайдіть слово, яке потрібно писати з апострофом:

- А) медв..яний;
- Б) трав..яний;
- В) цв..ях;
- Г) присв..ячений;
- Д) моркв..яний.

II. Середній рівень

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

4. Префікс при- надає словам значення

- А) виражає найвищий ступінь ознаки
- Б) наближення, приєднання, частковість дії
- В) збільшеності або зменшеності
- Г) пестливості або згрублості.

5. Знайдіть рядок, у якому в обох словах буква «ч» подвоюється:

- А) жовч..ю, піч..ю;
- Б) матір..ю, Доне..чина;
- В) річ..ю, облич..ям;
- Г) копійч..ина, козач..ина;
- Д) ніч..ю, Галич..ина.

6. Тільки перше слово пишеться з великої літери, окрім рядка

- А) (к)римський (п)івострів, (с)офійський (с)обор, (д)ень (н)езалежності
- Б) (н)обелівська (п)ремія, (є)вропейська (п)лоща, (г)олосіївський парк
- В) (ф)ранківські (с)онети, (з)аслужений (а)ртист, (д)амоклів (м)еч
- Г) (ч)ернеча (г)ора, (м)арійчин (в)інок, (о)лімпійські (і)гри

III. Достатній рівень

За кожне завдання нараховується 2 бала.

Установіть відповідність між словом і правилом:

1) всесвітньо/
історичний	А) разом, бо утворені від іменника та
узгодженого з ним прикметника
2) важко/
прогнозований	Б) окремо, бо прислівник логічно
наголошений
3) кінно/спортивний	В) разом, бо утворені від сполучення
прислівника з дієприкметником
4) контекстуально/
залежний	Г) через дефіс, бо основи називають поняття,
не підпорядковані одне одному
	Д) разом, бо складний термін

7.

8. Поєднайте поняття, позначене цифрою, з прикладами, позначеними буквами:

1) префікс -з.	А) пр..крити, пр..в'язати, пр..везти, пр..старкуватий
2) префікс -с.	Б) ..шити, ..гребти, ..митий, ..чесати, ..бити
3) префікс <i>пре-</i>	В) ..питати, ..фотографувати, ..казати, ..тягти
4) префікс <i>при-</i>	Г) пр..спокійний, пр..пізнитися, пр..білений, пр..блуда
	Д) пр..гарний, пр..хороший, пр..погано, пр..білий

9. Установіть відповідність:

Рід

Слова

1) чоловічий	А) батько, плуг, лікар, гайдамака
2) жіночий	Б) сирота, забіяка, непосида, лівша
3) середній	В) Ніно, міць, Ніколь, любов
4) спільний	Г) море, сонце, сузір'я, кільце
	Д) сани, ножиці, штани, двері

IV. Високий рівень (12 балів)

10. Написати есе «Що потрібно для щастя?»

Варіант 17

I. Початковий рівень

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

1. Позначте рядок, у якому подано синонім до фразеологізму *кривити душею*:

- А) голову закрутити;
- Б) ходити на поводку;
- В) крутити хвостом;
- Г) дати перцю.

2. Знайдіть слово, у якому потрібно писати букву «е»

- А) обер..гати
- Б) прибер..гти
- В) вист..лати
- Г) вич..сувати
- Д) зап..рати

3. Знайдіть слово, у якому після префікса пишеться апостроф:

- А) під..йомник;
- Б) роз..учити;
- В) без..ядерний;
- Г) з..економити;
- Д) без..іменний.

II. Середній рівень

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

4. Позначте рядок, у якому всі слова треба писати з префіксом *пре-*:

- А) пр..гарний, пр..чепурити, пр...хилити, пр..кислий
- Б) пр..старкуватий, пр..милий, пр...позитивний, пр..старий
- В) пр..зирство, пр..мудрий, пр...поважний, пр..міцно
- Г) пр..голосно, пр...чинити, пр..сміливий, пр..міський.

5. Суть поняття «риторика» пояснюють усі визначення, окрім:

- А) наука побудови й оприлюднення досконалого виступу
- Б) наука про ораторське мистецтво
- В) наука, що вивчає мову в усій складності її прояву
- Г) наука про способи переконання та впливу на аудиторію

6. У якому рядку в усіх словах відбулося спрощення приголосних?

- А) безчес..ний, блис..нути, якіс..ний, хворос..няк
- Б) заїз..ний, тис..нути, буревіс..ник, сер..цевина
- В) свис..нути, пристрас..ний, жаліс..ний, шіс..сот
- Г) швидкіс..ний, дилетан..ський, учас..ник, аванпос..ний

III. Достатній рівень

За кожну завдання нараховується 2 бала.

7. Установіть відповідність між словом з не і правилом:

1) не/варт гроша в базарний день	А) окремо з дієприслівником
2) яких і світ не/бачив	Б) окремо з дієсловом
3) бачити не/мало світу	В) разом, бо з не означає одне поняття
4) не/чуючи ніг під собою	Г) разом, бо з не утворює слово з протилежним значенням, яке можна замінити синонімом
	Д) окремо з незмінюваним присудковим словом

8. Установіть відповідність між іменниками та родами, до яких вони належать:

1) непосида, соня, нероба	А) жіночий
2) краса, усмішка, кольрабі	Б) чоловічий
3) Сибір, степ, шампунь	В) середній
4) сонце, волосся, кіно	Г) спільний
	Д) рід не визначається

9. Установити відповідність:

Доберіть синоніми

Приклад

1) пролог	А) окраїна
2) паритет	Б) кінцівка
3) периферія	В) рівність
4) платформа	Г) поміст
	Д) вступ

IV. Високий рівень (12 балів)

10. Написати есе «Справжня краса людини»

Варіант 18

I. Початковий рівень

За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал.

1. У якому рядку правильно дібрані відповідники до всіх запозичених слів:

- А) турнір – змагання, торт – пиріг, неологізм – старий
- Б) фонтан – водограй, анемія – недокрів'я, афіша – виставка
- В) плац – площа, азбука – абетка, автобіографія – життєпис
- Г) горизонт – крайнебо, рецензія – виступ, сервіс – обслуговування.

2. Знайдіть слово, у якому потрібно писати букву «и»

- А) відч..пити
- Б) збр..хати
- В) вкор..нитися
- Г) вит..рати
- Д) підпер..зати

3. Знайдіть прізвище, яке потрібно писати з апострофом:

- А) Мол..єр;
- Б) Солов..йов;
- В) Лук..янченко;
- Г) Н..ютон;
- Д) Мал..яренко

II. Середній рівень

За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал.

4. У якому рядку у всіх словах треба писати префікс при-?

- А) пр...білий, пр...підняти, пр...соромити, пр...бирати
- Б) пр...боркати, пр...стиж, пр...звисько, пр...глянути
- В) пр...гасити, пр...рівняти, пр...в'язати, пр...дніпровський
- Г) пр...лаштувати, пр...садибний, пр...подобний, пр...стольний.

5. Види читання вказано в рядку:

- А) ознайомлювальне, вивчальне, вибіркове
- Б) безпосереднє, опосередковане, вивчальне
- В) систематичне, епізодичне, вибіркове
- Г) ознайомлювальне, вивчальне, критичне

6. Лише в множині вживаються всі іменники рядка:

- А) мудрощі, парфуми, гриби, пироги
- Б) в'язи, груди, килими, сани
- В) цимбали, роковини, носилки, Чернівці
- Г) вершки, двері, голуби, птаство

III. Достатній рівень

За кожне завдання нараховується 2 бала.

7. Установіть відповідність між умовами написання і рядками слів.

1. Усі слова в рядку пишуться через дефіс	
А) кисло/солодкий, морально/етичний, мовно/літературний.	
2. Усі слова в рядку пишуться разом	
Б) жовто/гарячий, сільсько/господарський, молочно/промисловий	
3. Усі слова в рядку пишуться окремо	В) прямо/пропорційний, суспільно/корисний, життєво/необхідний.
4. Тільки перше слово в рядку пишеться через дефіс	Г) музично/танцювальний, сталє/прокатний, легко/атлетичний.

8. Установіть відповідність між місцем наголосу і прикладами:

1) на першому складі	А) чотирнадцять, незліченний, черговий
2) на другому складі	Б) алфавіт, помилка, деревце
3) на третьому складі	В) новий, чорнослив, дочка
4) подвійний наголос	Г) читання, простий, український
	Д) олень, висіти, спина

9. Установіть відповідність:

Рід

- 1) чоловічий
- 2) жіночий
- 3) середній
- 4) спільний

Слова

- А) мозоля, купіль, фальш, ніч
- Б) бідолаха, волоцюга, гуляка, заїка
- В) Микола, хлопець, юнак, Микита
- Г) озеро, поле,

цуценя, немовля
Д) молодощі,
 жалюзі, лестощі,
 мудрощі

IV. Високий рівень (12 балів)

10. Написати есе "Кого можна назвати патріотом рідної землі?"

Варіант 19

I. Початковий рівень

За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал.

1. Позначте, який словник подає особливості вимови та наголошення слів:

- А) орфографічний;
- Б) орфоепічний;
- В) перекладний;
- Г) морфемний.

2. У котрому рядку у всіх словах відбувається чергування голосних звуків при зміні форми :

- А) сапати, дерево, борозна;
- Б) гребти, шепотіти, чекати;
- В) дряпати, вересень, черево.

3. Знайдіть слово, яке пишеться з апострофом:

- А) духм..яний;
- Б) торф..яний;
- В) цв..яшок;
- Г) рутв..яний;
- Д) мавп..ячий.

II. Середній рівень

За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал.

4. У якому рядку у всіх словах треба писати префікс **прі-**?

- А) пр...станице, пр...говорити, пр...озерний
- Б) пр...міряти, пр...велебний, пр...сипати
- В) пр...рва, пр...звище, пр...звисько
- Г) пр...звисько, пр...єднання, пр...голомшити.

5. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних :

- А) розрісся, панночка, бароко, ляний;
- Б) ссавці, військкомат, Поділля, шалений;
- В) піддашня, надністрянський, пошестю, оттам.

6. Усі слова пишуться з великої літери в рядку:

- А) (з)ахідна (у)країна, (к)иївщина, (о)леський (з)амок, (х)мельниччина;
- Б) (м)олочний (ш)лях, (з)адніпрянина, (п)резидент (у)країни, (п)окрова;
- В) (п)илипівка, (к)иївська (р)усь, (н)аціональний (б)анк (у)країни;
- Г) (р)еспубліка (б)олгарія, (б)лаговіщення, (н)ародний (р)ух (у)країни;
- Д) (л)апландія, (в)великий (п)іст, (н)ижній (н)овгород, (з)абайкалля.

III. Достатній рівень

За кожне завдання нараховується 2 бала.

7. Установіть відповідність між фразеологічними синонімами:

1) перегнути палицю	А) горобців лічити
2) тинятися з кутка в куток	Б) давати прочухана
3) знімати стружку	В) передати куті меду
4) тримати під п'ятою	Г) сідати на голову.

8. Установіть відповідність між запозиченими словами і їхніми українськими відповідниками.

1) реставрація	А) зародок
2) ембріон	Б) захисник
3) адвокат	В) відновлення
4) девальвація	Г) знецінення

9. Доберіть приклади до кожного випадку наголошення:

1) на першому складі	А) вірші, зачіска, зброяр
2) на другому складі	Б) електростартер, ешелонований,
3) на третьому складі	наднормовий
4) на четвертому складі	В) веретено, викупний, гуртковий
	Г) вишиваний, гарсон, горицвіт
	Д) висіти, відомість, вільха

IV. Високий рівень (12 балів)**10. Написати есе «Спішімо творити добро»****Варіант 20****I. Початковий рівень**

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

1. Позначте речення, у якому неправильно вжито слово «приймати»:

- А) Оля *приймала* участь у змаганнях з гімнастики.
- Б) допоможіть мені *прийняти* правильне рішення.
- В) Вам необхідно терміново *прийняти* заяву від Петрика Ігоря.
- Г) *прийміть* наші щирі побажання з нагоди свята.

2. Знайдіть слово, у якому потрібно писати букву «е»

- А) оч..*в*идець
- Б) кр..*н*иця
- В) бл..*с*кавиця
- Г) л..*м*ан
- Д) невм..*р*уший

3. Знайдіть слово, у якому не пишеться апостроф:

- А) моркв..*я*ний;
- Б) зм..*я*кнути;
- В) В..*я*чеслав;

- Г) жнив..яний;
Д) черв..як.

II. Середній рівень

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

4. У якому рядку всі слова написано правильно:

- А) Прип'ять, прірва, предовгий, приспаний
Б) препоганий, приміювати, прислужливий, препишний
В) присмак, присоромлений, пристольний, премилый
Г) прибутковий, пресмачний, приєднати, пребічник.

5. У всіх словах якого рядка на місці крапок пишеться и?

- А) п..тарда, п..кулі, с..ртакі, ф..аско
Б) пат..о, р..петитор, ш..фон, деф..ле
В) пер..метр, пр..нтер, реч..татив, імб..р
Г) ор..гінал, брав..ссімо, к..парис, інс..нуація
Д) д..ктатор, д..відент, експер..мент, бенеф..с

6. Спрощення приголосних позначається на письмі в усіх словах рядка:

- А) перс..ні, випус..ний, тріс...нути
Б) аген..ство, капос..ний, якіс..ний
В) артис..ці, хрус..нути, зас..ланий
Г) невіс..чин, тиж..невик, умис..ний
Д) влас..ний, ціліс..ний, шелес..нути

III. Достатній рівень

За кожне завдання нараховується 2 бала.

7. Установіть відповідність:

Слово

- 1) млявий
2) мінливий
3) буденний
4) упереджений

Антонім

- А) запопадливий
Б) бадьорий
В) казковий
Г) зверхній
Д) стійкий

8. Встановіть відповідність між іменниками та відмінами, до яких вони належать:

А) мати, сміливість, скрижаль	1) I відміна
Б) старець, ставлення, спогад	2) II відміна
В) сім'я, галчєня, курча	3) III відміна
Г) суддя, стежина, лівша	4) IV відміна

9. Установити відповідність:

Фразеологізм

Тлумачення

1) взяти голими руками	А) ледарювати
2) ускочити вище халєв	Б) зробити нескладну справу
3) ганяти вітер по світу	В) набратися неприємностей
4) давати хропака	Г) мандрувати
	Д) спати

IV. Високий рівень (12 балів)

10. Написати есе «Успіх – це результат безперервної і наполегливої праці»

Варіант 21

I. Початковий рівень

За кожен правильний відповідь нараховується 1 бал.

1. Позначте рядок, у якому подано правильне тлумачення фразеологічного звороту *комарика придушити*:

- А) завдати лиха;
- Б) міцно заснути;
- В) почервоніти;
- Г) мати досвід.

2. У котрому рядку у всіх словах відбувається чергування голосних звуків при зміні форми :

- А) вогонь, день, бажати;
- Б) субота, основа, шовк;
- В) гребти, пекти, шість

3. Знайдіть слово, у якому після «р» пишеться апостроф:

- А) зор..яний;
- Б) всер..йоз;
- В) узгір..я;
- Г) пр..янощі;
- Д) тр..ясовина.

II. Середній рівень

За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал.

4. У якому рядку допущено помилку в написанні:

- А) презирливий, престол, препогано, прибуття
- Б) приподобний, пришвидшити, прибігти, превеликий
- В) прибережний, прикордонний, прегарний, пригнутися
- Г) преосвященний, прикрити, пригірок, приярок.

5. Подвоєні літери треба писати в обох словах кожного рядка, ОКРІМ:

- А) (л/лл)яне пла(т/тт)я
- Б) со(н/нн)а рі(л/лл)я
- В) височе(н/нн)а дзві(н/нн)иця
- Г) стара(н/нн)ий відмі(н/нн)ик
- Д) океа(н/нн)е роздо(л/лл)я

6. Усі слова пишуться з великої літери в рядку:

- А) (д)анило (г)алицький, (г)енеральний (п)рокурор (у)країни, (с)пасівка;
- Б) (б)лаговіщення, (д)ень (н)езалежності (у)країни, (к)оролівство (б)ельгія;
- В) (к)нязівство (м)онако, (в)еликдень, (о)рганізація (о)б'єднаних (н)ацій;
- Г) (в)еликий (в)із, (з)атока (с)вятого (л)аврентія, (л)ьвівщина;
- Д) (з)акавказзя, (д)алекий (с)хід, (з)бройні (с)или (у)країни.

III. Достатній рівень

За кожне завдання нараховується 2 бала.

7. Поєднайте норми правопису складних географічних назв, позначених цифрою, з прикладами, позначеними буквами.

- 1) пишемо *и*
- 2) пишемо *ї*
- 3) пишемо через дефіс складні географічні назви
- 4) винятки

- А) С..dney, С..лезія, С..нгапур, Т..роль
- Б) Алж..р, С..цилія, Ваш..нгтон, Ч..каго
- В) Ка..р, Альта..р, Ізма..л, Гавай..
- Г) Пу́ща / Воді́ця, Бері́зки / Берша́дські, Ві́та / Пошто́ва, Дмитро́ / Варварі́вка
- Д) Кра́сне / Дру́ге, Ново́й / Са́д, Сомко́ва / Доли́на, Широ́кий / Яр

8. Установіть відповідність між словами та характеристикою приголосних звуків у них

<u>Характеристика приголосних звуків</u>	<u>Слова</u>
1) У слові 3 дзвінких звуки	А) кіготь
2) У слові 3 дзвінких звуки й 1 глухий	Б) сніжка
3) У слові 1 дзвінкий звук й 3 глухих	В) кігтики
4) У слові 2 дзвінких звуки й 2 глухих	Г) вокзал
	Д) друг

9. Установіть відповідність між групами слів і їхніми характеристиками (4 бали).

<u>Групи слів</u>	<u>Характеристики</u>
1) крутити, ловити, носити;	А) слова, у яких відбувається уподібнення приголосних за глухістю і дзвінкістю;
2) перемогти, радишся, легкий;	Б) слова, у яких відбувається чергування приголосних у відмінкових формах;
3) рука, вухо, нога;	В) слова, у яких <i>е</i> під час змінювання випадає;
4) хлопець, червень, мітел.	Г) слова, у яких відбувається чергування приголосних при відмінюванні дієслів.

IV. Високий рівень (12 балів)

10. Написати есе «Чого варто уникати в спілкуванні?»

Варіант 22

I. Початковий рівень

За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал.

1. Позначте рядок, у якому подано пароніми:

- А) перст — чоло;

- Б) хижа ласка — материнська ласка;
- В) пам'ятник — пам'ятка;
- Г) втекти — п'ятами накивати.

2. Знайдіть слово, у якому потрібно писати букву «и»

- А) дал..чінь
- Б) л..ментувати
- В) вел..чезний
- Г) л..вада
- Д) п..чатка

3. Виділене слово є прислівником:

- А) *на/дворі* морозяно
- Б) *на/дворі* лежали дрова
- В) вийти *на/гору*
- Г) *на/гору* пташки не долітають
- Д) *в/день* народження

II. Середній рівень

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

4. Літеру с треба писати на місці крапок у всіх словах рядка:

- А) ..казаний, ..палахнути, ..тягнення
- Б) ..каламутити, ..паяний, ..сипати
- В) ро..хитати, ..худнути, ..тулити
- Г) ..пресувати, ..формувати, ..літати
- Д) ..твердження, ..ведений, ..краю

5. У формі орудного відмінка буде відбуватися подвоєння літер в обох іменниках рядка:

- А) гордість, грань
- Б) деталь, верф
- В) зелень, гуаш
- Г) медаль, Керч
- Д) поміч, повість

6. Спрощення приголосних позначається на письмі в усіх словах рядка:

- А) прихвос..ні, хрес..ний, напас..ник
- Б) зловіс..ний, шіс..сот, корис..ний
- В) кількіс..ний, хворос..няк, бриз..нути
- Г) страс..ний, боліс..ний, зап'яс..ний
- Д) навмис..не, балас..ний, ненавис..ний

III. Достатній рівень

За кожне завдання нараховується 2 бала.

7. Установіть відповідність між словом з не і правилом

1) не/варт гроша в базарний день	А) окремо з дієприслівником
2) яких і світ не/бачив	Б) окремо з дієсловом
3) бачити не/мало світу	В) разом, бо з не означає одне поняття
4) не/чуючи ніг під собою	Г) разом, бо з не утворює слово з протилежним значенням, яке можна замінити синонімом
	Д) окремо з незмінюваним присудковим словом

8. Установіть відповідність між фразеологізмом та його лексичним значенням:

1) вибілювати зуби	А) розголошувати таємниці
2) валятися в ногах	Б) уникати покарання
3) вискочити на сухе	В) принижуватися
4) виносити сміття з хати	Г) сміятися
	Д) плакати

9. Установіть відповідність між термінами та поясненнями.

1) демонстрація	А) думка чи положення, яке треба довести
2) аргумент	Б) форма логічного зв'язку між доведенням і положенням
3) теза	В) доцільний добір та ефективне використання системи мовних засобів з певною метою, у конкретних умовах спілкування
4) аксіома	Г) думка чи положення, істинність яких вже доведена чи перевірена

IV. Високий рівень (12 балів)

10. Написати есе на тему «Гаджети чи реальне спілкування?»

Варіант 23

I. Початковий рівень

За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал.

1. Позначте рядок, у якому подано синонім до фразеологізму *майстри на всі руки*:

- А) собаку з'їсти;
- Б) крутитися як білка в колесі;
- В) нестися вгору;
- Г) і швець, і жнець, і на дуді грець.

2. Знайдіть іменник із суфіксом «-ев-»

- А) мереж..во
- Б) плет..во
- В) мел..во
- Г) мар..во
- Д) мороз..во

3. Знайдіть прізвище, яке пишеться з апострофом:

- А) Св..ятишев;
- Б) Д..яконов;
- В) Трет..як;
- Г) Мурав..йов;
- Д) Дем..янчук.

II. Середній рівень

За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал.

4. Літеру с на місці крапок треба писати в кожному слові рядка

- А) ..середини, ..тупити, ..плутати
- Б) ..хитрувати, ..точити, ..кроїти
- В) ..сушити, ..кладник, ..кинути
- Г) ..жувати, ..ковзати, ..підтиха
- Д) ..чавили, ..падщина, ..пиляти

5. Композиційні особливості завершення виступу названо в рядку:

- А) пояснити завдання виступу, сформулювати суть теми, визначити коло питань
- Б) опрацювати джерела інформації, записати текст, відредагувати
- В) викласти ідею, розкрити наукові поняття, навести порівняння, цитати
- Г) повторити основну думку, зробити комплімент слухачам, виголосити заклик

6. Правильно записані всі слова в рядку:

- А) Квітка-Основ'яненко, Гельсінська Спілка, гордіїв вузол;
- Б) Збройні Сили України, 1 Травня, Великий піст;
- В) Адміністрація Президента України, Троїстий союз, 8 Березня;
- Г) Ярослав Мудрий, Середні віки, Російська Федерація;
- Д) туманність Андромеди, Новий Рік, Шевченківська премія.

III. Достатній рівень

За кожне завдання нараховується 2 бала.

7. Установіть відповідність між написанням ні зі словом і правилом:

1) далі ні/куди	А) разом, бо заперечний прислівник
2) ні/чліг	Б) окремо, бо стійке словосполучення без дієслова-присудка
3) ні/для/кого	В) разом, бо слово без ні не вживається
4) ні/зернини	Г) окремо, бо частка від займенника відокремлена прийменником
ні/пилини	Д) окремо, бо ні є повторюваним сполучником із заперечним єднальним значенням

8. Установити відповідність.

1) запозичені.	А) магістраль, футбол, агент;
2) діалектні слова.	Б) бульба, ріпа, ялина;
3) професійні слова.	В) іменник, префікс, суфікс;
4) застарілі слова.	Г) банити, кендериця, кукуля;
	Д) перст, зигзиця, каламар.

9. Установіть відповідність:

Слово

Синонім

1) огрядний	А) широкоплечий

2) кремезний	Б) неповороткий
3) вайлуватий	В) тендітний
4) чепурний	Г) опасистий
	Д) охайний

IV. Високий рівень (12 балів)

10. Написати есе на тему «Чарівність і могутність слова»

Варіант 24

I. Початковий рівень

За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал.

1. У якому рядку допущена лексична помилка:

- А) наступного дня
- Б) за чверть одинадцята
- В) на слідуючій зупинці
- Г) згідно з наказом

2. Знайдіть слово, у суфіксі якого пропущено букву «е»:

- А) пал..во
- Б) зверн..ний
- В) видов..ще
- Г) гущав..на
- Д) зворушл..вий

3. Знайдіть слово, у якому буква «ч» подвоюється:

- А) велич..ю
- Б) копійч..аний
- В) жовч..ю

Середній рівень

За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал.

4. Літеру с на місці крапок треба писати в кожному слові рядка:

- А) ..творення, ..котити, ..шивач
- Б) ..фабрикувати, ..тяжка, ..пуск
- В) ..чесати, ..кинути, ..цілення
- Г) ..тишити, ..терпіти, ..чинити
- Д) ..сунути, ..патахнути, ..хил

5. Усі слова треба писати з апострофом у рядку:

- А) духм...яний, сузір...я, арф...яр, розп...ятий, з...їхати;
- Б) солов...їний, сурм...яний, кар...єр, верб...я, св...то;
- В) в...язкий, бур...ян, матір...ю, зм...якнути, пам...ять;
- Г) м...якосердний, розв...язати, від...ємний, черв...як, б...юджет;
- Д) з...ясувати, возз...єднання, мавп...ячий, під...яремний, Лук...янівка.

6. Спрощення приголосних позначається на письмі в усіх словах рядка:

- А) тиж..невий, форпос..ний, вартіс..ний
- Б) хвас..нути, піс..ний, заздріс..ний
- В) шус..нути, кіс..лявий, буревіс..ний
- Г) облас..ний, ус..ний, швидкіс..ний
- Д) беззахис..ний, компос..ний, доблес..ний

III. Достатній рівень

За кожне завдання нараховується 2 бала.

7. Установити відповідність між видами чергувань при словозміні чи словотворенні та іменниками:

1. [г] - [ж]	А) водити, садити, радити.
2. [х] - [с']	Б) рік, рука, мука.
3. [з] - [ж]	В) друг, ворог, бог.
4. [к] - [ц']	Г) вухо, мох, дух.
	Д) мазати, везти, казати.

8. Установіть відповідність між термінами та поясненнями.

1) демонстрація	А) думка чи положення, яке треба довести
2) аргумент	Б) форма логічного зв'язку між доведенням і положенням
3) теза	В) доцільний добір та ефективне використання системи
4) аксіома	мовних засобів з певною метою, у конкретних умовах спілкування
	Г) думка чи положення, істинність яких вже доведена чи перевірена

9. Укажіть відповідність між прикладом та правилом уживання великої літери:

- 1) усі слова пишуться з великої літери
- 2) з великої літери пишеться перше слово
- 3) з малої літери пишеться перше слово
- 4) усі слова пишуться з малої літери

IV. Високий рівень
10. Написати есе

Варіант 25

I. Початковий рівень

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

1. Доберіть синонімічний фразеологізм до «Брати на кпини»:

- А) брати ноги в руки
- Б) брати на глузи
- В) брати на змор
- Г) брати за зябри

2. Знайдіть слово, у якому буква «т» подвоюється:

- А) взаємніст..ю;
- Б) безсмерт..ям;

- В) століт..ь;
- Г) сут..євий;
- Д) лист..яний.

3. Лише в однині вживаються всі іменники рядка

- А) диван, лінійка, болото, милосердя
- Б) толерантність, шляхта, нація, трагедія
- В) вапно, малювання, біганина, вовна
- Г) емпатія, сметана, цех, раунд

II. Середній рівень

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

4. Літеру *c* на місці крапок треба писати в кожному слові рядка:

- А) ..хованка, ..чеплення, ..тиха
- Б) ..тратити, ..прожогу, ..жати
- В) ..шиток, ..прямувати, ..терти
- Г) ..кувати, не..проста, ..тискач
- Д) ..тіснити, ..кинути, ..ціпити

5. Усі слова треба писати з *апострофом* у рядку:

- А) п...ють, безриб...я, поголів...я, без...язикий, м... який;
- Б) пів...яблука, пір...я, горохв...яний, мор...як, розм...якшити;
- В) транс...європейський, п...ятниця, різдв...яний, рум...яний, м...ята;
- Г) дит...ясла, об...їзд, бур...як, черв...як, торф...яний;
- Д) св...ятковий, арф...яр, р...яст, подвір...я, Лук...ян.

6. Усі слова пишуться з великої літери в рядку:

- А) (б)іла (ц)ерква, (п)очаївська (л)авра, (в)елика (б)ританія;
- Б) (з)ахідний (ф)ронт, (д)анило (г)алицький, (е)кваторіальна (а)фрика;
- В) (б)абин (я)р, (б)лаговіщення, (в)ерховний (с)уд (у)країни;
- Г) (ф)ранкознавство, (с)тародавня (г)реція, (м)ихайлівський (з)олотоверхий (м)онастир;
- Д) (д)алекий (с)хід, (с)трітєння, (ф)едерація (ф)утболу (у)країни.

III. Достатній рівень

За кожне завдання нараховується 2 бала.

7. Установіть відповідність між словом і правилом:

- 1) київс..кий А) після м'яких д, т, з, с, дз, ц, л, н у кінці слова
 2) жас..кий та складу пишеться ь
 3) пан..щина Б) у буквосполученнях -ньч-, -ньц-, що походять
 4) нян..чити від -ньк- пишеться ь
 В) у прикметникових суфіксах -ськ-, -зьк-, -цьк-
 пишеться ь
 Г) у буквосполученнях -зк-, -ск-, які не творять
 суфіксів, ь не пишеться
 Д) після н перед ж, ч, ш, щ не пишеться ь

8. Установіть відповідність між групами слів і їхніми характеристиками (4 бали).

Групи слів

- 1) крутити, ловити, носити;
- 2) перемогти, радишся, легкий;
- 3) рука, вухо, нога;
- 4) хлопець, червень, мітел.

Характеристики

- А) слова, у яких відбувається уподібнення приголосних за глухістю і дзвінкістю;
- Б) слова, у яких відбувається чергування приголосних у відмінкових формах;
- В) слова, у яких *е* під час змінювання випадає;
- Г) слова, у яких відбувається чергування приголосних при відмінюванні дієслів.

9. Установити відповідність між антонімічними фразеологізмами

Фразеологізм

- 1) байдики бити
- 2) на вагу золота
- 3) одного поля ягоди
- 4) піджимати хвоста

Антонім

- А) бити на сполох
- Б) працювати до сьомого поту
- В) гріш ціна в ярмарковий день
- Г) з іншого тіста
- Д) триматися

IV. Високий рівень (12 балів)

10. Написати есе «Що потрібно робити, щоб здійснилася мрія?»

Варіант 26

I. Початковий рівень

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

1. Позначте, який словник пояснює значення іншомовних слів:

- А) орфоепічний;
- Б) іншомовних слів;
- В) перекладний;
- Г) тлумачний.

2. Знайдіть слово з буквосполученням «-ре-»

- А) тр..вати
- Б) бр..ніти
- В) скр..піти
- Г) кр..чати
- Д) скр..бти

3. Знайдіть слово, у якому немає подвоєння букви:

- А) підніж..я;
- Б) письмен..ий;
- В) туш..ю;
- Г) бджолин..ий;
- Д) гостин..ий.

II. Середній рівень

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

4. Префікс зі є в кожному слові рядка:

- А) ..щулитися, ..псувати, ..клеїти
- Б) ..п'ястися, ..тліти, ..хвилювати
- В) ..рвати, ..старитися, ..тримати
- Г) ..в'янути, ..йтися, ..стрибнути
- Д) ..тнутися, ..грітися, ..кроїти

5. Усі слова пишуться з *апострофом* у рядку:

- А) перемир...я, безправ...я, солом...яний, м...якуш, тьм...яно;
- Б) ластів...ятко, об...їжджати, розв...ючити, кр...якати, пів...юрти;
- В) плем...я, під...єднати, гар...ячкувати, плоскогір...я, череп...я;
- Г) передсв...ятковий, рум...яний, розв...язок, кров...яний, під...юдити;
- Д) Харків...янин, транс...європейський, реп...ях, матір...ю, вп...ятьох.

6. Спрощення приголосних позначається на письмі в усіх словах рядка:

- А) проїз..ний, пристрас..ний, облас..ний
- Б) совіс..ний, жаліс..ливий, контраст..ний
- В) щіс..надцять, очис..ний, доблес..ний
- Г) учас..ник, зап'яс..ний, швидкіс...ний
- Д) хвас..ливий, улес..ливий, щас..ливий

III. Достатній рівень

За кожне завдання нараховується 2 бала.

7. Установіть відповідність між словом і правилом:

1) розв..язати	А) після р, що позначає м'який приголосний на початку складу, апостроф не ставиться
2) св..ященний	Б) після префіксів, що закінчуються на твердий приголосний, перед я, ю, є, ї апостроф ставиться
3) р..язанка	В) перед я, ю, є, ї після б, п, в, м, ф, якщо перед ними немає іншого кореневого приголосного (крім р), апостроф ставиться
4) узгір..я	Г) після р у кінці складу апостроф ставиться
	Д) перед я, ю, є, ї після б, п, в, м, ф, якщо перед ними є інший кореневий приголосний (крім р), апостроф не ставиться

8. Установити відповідність:

Фразеологізм

Тлумачення

1) взяти голими руками	А) ледарювати
2) ускочити вище халев	Б) зробити нескладну справу
3) ганяти вітер по світу	В) набратися неприємностей
4) давати хропака	Г) мандрувати
	Д) спати

9. Установити відповідність між видами чергувань при словозміні чи словотворенні та іменниками:

1. [г] - [ж]	А) водити, садити, радити.
2. [х] - [с']	Б) рік, рука, мука.
3. [з] - [ж]	В) друг, ворог, бог.
4. [к] - [ц']	Г) вухо, мох, дух.
	Д) мазати, везти, казати.

IV. Високий рівень (12 балів)

10. Написати есе про свою заповітну мрію.

I. Початковий рівень

За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал.

1. Який із фразеологізмів випадає із смислового ряду:

- А) мов у воду опущений
- Б) без царя в голові
- В) на цвіту прибитий
- Г) без десятої клепки

2. Знайдіть слово з буквосполученням «-ри-»

- А) бр..хати
- Б) скр..сати
- В) тр..мбіта
- Г) тр..мати
- Д) тр..мтіти

5. Знайдіть слово, у якому немає подвоєння букви «н»:

- А) числен..ий;
- Б) клітин..ий;
- В) кам'ян..ий;
- Г) ураган..ий;
- Д) притаман..ий.

II. Середній рівень

За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал.

6. Усі слова треба писати з апострофом у рядку:

- А) ад...ютант, безхліб...я, п...єса, з..їхати, від...ємник;
- Б) голуб...я, з...ясований, дит...ясла, деб...ют, тер...єр;
- В) черв...як, ф...юзеляж, олів...є, подвір...я, дріб...язковість;
- Г) зм...якшення, недокрів...я, манік...юр, об...їзд, слов...янський;
- Д) сап...ян, зав...язь, реп...ях, кур...єр, к...ювет.

5. Види слухання вказано в рядку:

- А) ознайомлювальне, вивчальне, вибіркоче
- Б) безпосереднє, опосередковане, вивчальне
- В) систематичне, епізодичне, вибіркоче
- Г) ознайомлювальне, вивчальне, критичне

6. У кличному відмінку закінчення -е мають усі іменники в рядку

- А) юнак, орел, Оля, слухач
- Б) голуб, Петро, Віталій, Богдан
- В) козак, Ігор, Галя, тракторист
- Г) друг, листоноша, сокіл, хлопець
- Д) дяк, місяць, матуся, доктор

III. Достатній рівень

За кожне завдання нараховується 2 бала.

7. Установіть відповідність між синонімічними фразеологізмами:

1) напускати туману	А) обводити навколо пальця;
2) пасти задніх	Б) плентатися у хвості;
3) собак ганяти	В) не братися за холодну воду;
4) спинатися на ноги	Г) вбиватися в пір'я.

8. Установіть відповідність:

<u>Рід</u>	<u>Слова</u>
1) чоловічий	А) мозоль, купіль, фальш, ніч
2) жіночий	Б) бідолаха, волоцюга, гуляка, заїка
3) середній	В) Микола, хлопець, юнак, Микита
4) спільний	Г) озеро, поле, цуценя, немовля
	Д) молодощі, жалюзі, лестощі, мудрощі

9. Установіть відповідність між словом і правилом:

1) розв..язати	А) після р, що позначає м'який приголосний на початку складу, апостроф не ставиться
2) св..ященний	Б) після префіксів, що закінчуються на твердий приголосний, перед я, ю, є, ї апостроф ставиться
3) р..яжанка	В) перед я, ю, є, ї після б, п, в, м, ф, якщо перед ними немає іншого кореневого приголосного (крім р), апостроф ставиться
4) узгір..я	Г) після р у кінці складу апостроф ставиться
	Д) перед я, ю, є, ї після б, п, в, м, ф, якщо перед ними є інший кореневий приголосний (крім р), апостроф не ставиться

IV. Високий рівень (12 балів)

10. Написати есе «Життя в гармонії з природою»

Варіант 28

I. Початковий рівень

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

1. Позначте речення, у якому неправильно вжито слово «приймати»:

- А) Сергію, швидше *приймай* рішення.
- Б) Юрко *приймає* участь у змаганнях з футболу.
- В) Юнаки *приймають* присягу на вірність Батьківщині.
- Г) Їв би очима, та душа не *приймає*.

2. Правильно наголошене слово:

- А) асимЕтрія;
- Б) Олень;
- В) бЮлетень;
- Г) цІнник.

3. У родовому відмінку однини закінчення -а (-я) мають усі іменники в рядку

- А) вокзал, атом, атлас, мороз
- Б) жираф, вересень, перпендикуляр, конус
- В) патріарх, переліг, театр, краєвид
- Г) ерудит, Острог, край, овес
- Д) материк, мікроб, ведмідь, поклик

II. Середній рівень

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

4. Літеру з на місці пропуску треба писати в кожному слові рядка

- А) ро..чин, ..формувати, бе..хребетний
- Б) бе..перешкодний, ро..колоди, ..тесати
- В) бе..порадний, ..повістити, ..читати
- Г) ро..галуження, бе..крилий, ..судомити
- Д) ро..цінки, ..поетизований, ро..копки

5. Виберіть рядок, у якому всі слова з ненаголошеними «е», «и» записано правильно

- А) дядена, ремесло, комин, дощичок
- Б) доленька, доповнений, трепетати, легшинько
- В) красень, тримтіти, становище, відбирати
- Г) зайчати́на, шмигнути, красиво, бісеринки
- Д) терези, череда, плевти, вуглик

6. Спрощення в групі приголосних треба позначати на письмі в усіх словах рядка

- А) балас..ний, виїз..ний, захис..ний
- Б) перехрес..ний, зап'яс..ний, якіс..ний
- В) тиж..невий, випус..ний, віс..ник
- Г) мас..ний, очис..ний, зліс..ний
- Д) форпос..ний, безшелес..ний, перс..ні

III. Достатній рівень

За кожне завдання нараховується 2 бала.

7. Установити відповідність між антонімічними фразеологізмами

Фразеологізм

- 1) байдики бити
- 2) на вагу золота
- 3) одного поля ягоди
- 4) піджимати хвоста

Антонім

- А) бити на сполох
- Б) працювати до сьомого поту
- В) гріш ціна в ярмарковий день
- Г) з іншого тіста
- Д) триматися

8. Доберіть приклади до кожного ви

- 1) на першому складі
- 2) на другому складі
- 3) на третьому складі
- 4) на четвертому складі

- А) вірші, зачіски
- Б) електростарт, наднормовий
- В) веретено, вишиваний
- Г) висіти, відомо

9. Установіть відповідність між словом і правилом:

1) київс..кий	А) після м'яких д, т, з, с, дз, ц, л, н у кінці слова
2) жас..кий	та складу пишеться ь
3) пан..щина	Б) у буквосполученнях -нъч-, -нъц-, що походять
4) нян..чити	від -нък- пишеться ь
	В) у прикметникових суфіксах -ськ-, -зьк-, -цьк- пишеться ь
	Г) у буквосполученнях -зк-, -ск-, які не творять суфіксів, ь не пишеться
	Д) після н перед ж, ч, ш, щ не пишеться ь

IV. Високий рівень (12 балів)

10. Написати есе «Наголос – душа слова»

Варіант 29

I. Початковий рівень

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

1. Позначте рядок, у якому подано правильне тлумачення фразеологічного звороту *зуби протерти на чомусь*:

- А) голодувати;
- Б) мати досвід;
- В) завдати лиха;
- Г) накинутись з докором на когось.

2. Помилку в утворенні імені по батькові допущено в рядку:

- А) Анатоліївна;
- Б) Євгенівна;
- В) Спиридонівна;
- Г) Аркадієвна;
- Д) Григорівна.

3. Наголос падає на перший склад у слові:

- А) донька;
- Б) старий;
- В) дочка;
- Г) літопис

II. Середній рівень

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

4. Літеру з треба писати на місці крапок у всіх словах рядка

- А) ро..писка, ..поживати, ро..клад
- Б) ..бивати, ро..писати, ..корочення
- В) ..гризти, ..чесати, ..хвилюваний
- Г) бе...барвний, ..молочений, ..жувати
- Д) ..тягнення, ..вернутися, ро..почати

5. Виберіть рядок, у якому всі слова з ненаголошеними «е», «и» записано правильно

- А) смеркати, впадинка, щеміти, курево
- Б) квітникарка, горлечко, видовисько, китиця
- В) трибуна, перепеча, белибень, подив
- Г) принцеса, гребуть, мерехтіння, метелеця
- Д) черезсіделок, білизна, приподобний, преферанс

6. Спрощення приголосних позначається на письмі в усіх словах рядка

- А) буревіс..ник, шіс..десят, корис..ливий
- Б) чес..ний, мас..ниця, щиросер..ний
- В) млос..ний, шубовс..нути, рідкіс..ний
- Г) виїз..ний, гіган..ський, хрес..ний
- Д) звіс..но, захис..ний, студен..ство

III. Достатній рівень

За кожне завдання нараховується 2 бала.

7. Укажіть відповідність між прикладом та правилом уживання великої літери:

1) усі слова пишуться з великої літери	А (К,к)иївський
(Н,н)аціональний
(У, у)ніверситет
2) з великої літери пишеться перше слово	Б (О,о)рганізація
(О, о)б'єднаних
(Н, н)ацій
3) з малої літери пишеться перше слово	В (С, с)узір'я
(Ч,ч)умацький
(Ш, ш)лях
4) усі слова пишуться з малої літери	Г (К, к)иївські
(В, в)улиці
Д (Н, н)ародний
(А, а)ртист
(У, у)країни

8. Установити відповідність:

Доберіть синоніми

Приклад

1) пролог	А) окраїна
2) паритет	Б) кінцівка
3) периферія	В) рівність
4) платформа	Г) поміст
	Д) вступ

9. Установіть відповідність між синонімічними фразеологізмами:

1) напускати туману	А) обводити навколо пальця;
2) пасти задніх	Б) плентатися у хвості;
3) собак ганяти	В) не братися за холодну воду;
4) спинатися на ноги	Г) вбиватися в пір'я.

IV. Високий рівень (12 балів)

10. Написати есе «З чого зіткане щастя?»

Варіант 30

I. Початковий рівень

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

1. Позначте рядок, у якому подано пароніми:

- А) міх борошна — ковальський міх;
- Б) уявити — уславити;
- В) військовий — воєнний;
- Г) горизонт - небокрай.

2. Виділена сполука є прислівником, що пишеться разом, у реченні

- А) в/день ясний і сонячний наш клас вирушив у туристичний похід
- Б) як з/верху погане, то всередині вдвоє
- В) піднявшись на/гору, ми побачили фантастичний краєвид
- Г) на/пам'ять скаржиться кожен, а на розум ніхто
- Д) кожна курка у/купі своїй господиня

3. Помилку в утворенні імені по батькові допущено в рядку:

- А) Аркадієвна, Аркадійович;
- Б) Володимирівна, Володимирович;
- В) Захарівна, Захарович;
- Г) Олексіївна, Олексійович;
- Д) Матвіївна, Матвійович.

II. Середній рівень

За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал.

4. Літеру з треба писати на місці крапок у всіх словах рядка

- А) ро..повісти, ..цементувати, ..пекти
- Б) бе..силий, ро..копати, бе..крилий
- В) ..чорнілий, ..цілення, не..проста
- Г) ро..кроїти, ..підлоба, бе..прав'я
- Д) ..ховати, ..керувати, ро..чистити

5. Елементи мовленнєвої ситуації вказано в рядку:

- А) слова, словосполучення, речення, форми звертання
- Б) жести, міміка, поза, погляд, запах косметики
- В) мовець, слухач, предмет мовлення, мета й обставини спілкування
- Г) знання мови, охайна зовнішність, уважність, політичні переконання

6. Спрощення в групі приголосних треба позначати на письмі в усіх словах рядка

- А) безпристрас..ний, кар'єрис..ці, тиж..ні
- Б) радіс..ний, безчес..ний, турис..ці
- В) артис..чин, напас..ник, хрес..ний
- Г) хвас..ливий, влас..ний, шіс..надцять
- Д) заздріс..ний, збриз..нути, безвиїз..но

III. Достатній рівень

За кожне завдання нараховується 2 бала.

7. Установіть відповідність:

<u>Слово</u>	<u>Синонім</u>
1) огрядний	А) широкоплечий
2) кремезний	Б) неповороткий
3) вайлуватий	В) тендітний
4) чепурний	Г) опастий
	Д) охайний

8. Установіть відповідність:

<u>Рід</u>	<u>Слова</u>
1) чоловічий	А) батько, плуг, лікар, гайдамака
2) жіночий	Б) сирота, забіяка, бідолаха, лівша
3) середній	В) Ніно, міць, Ніколь, любов
4) спільний	Г) море, сонце, сузір'я, кільце
	Д) сани, ножиці, штани, двері

9. Установіть відповідність між написанням ні зі словом і правилом:

- 1) далі ні/куди
- 2) ні/чліг
- 3) ні/для/кого
- 4) ні/зернини
ні/пилини

- А) разом, бо заперечний прислівник
- Б) окремо, бо стійке словосполучення без дієслова-присудка
- В) разом, бо слово без ні не вживається
- Г) окремо, бо частка від займенника відокремлена прийменником
- Д) окремо, бо ні є повторюваним сполучником із заперечним єднальним значенням

IV. Високий рівень (12 балів)

10. Написати есе «Прекрасна мить життя»

Відповіді до завдань

Варіант 1	1-А	2-Б	3-Б	4-Б	5-В	6-Б	7.1-Г 2-В 3-Б 4-А	8.1-Б 2-В 3-Д 4-А	9.1-А 2-В 3-Г 4-Б
Варіант 2	1-В	2-Б	3-В	4-В	5-В	6-Б	7.1-Д 2-Б 3-Г 4-А	8.1-Г 2-А 3-Б 4-В	9.1-Д 2-В 3-А 4-Г
Варіант 3	1-В	2-Г	3-В	4-В	5-А	6-В	7.1-А 2-Б 3-В 4-Г	8.1-Д 2-В 3-А 4-Б	9.1-В 2-А 3-Г 4-Б
Варіант 4	1-Б	2-Б	3-Б	4-В	5-В	6-Б	7.1-В 2-А 3-Б 4-Г	8.1-В 2-А 3-Б 4-Г	9.1-Д 2-Г 3-В 4-Б
Варіант 5	1-А	2-А	3-А	4-А	5-В	6-Д	7.1-Б 2-Д	8.1-Г 2-Б	9.1-Б 2-В

							3-В 4-А	3-А 4-В	3-Г 4-Д
Варіант 6	1-Б	2-В	3-В	4-Б	5-В	6-Б	7.1-Б 2-А 3-Г 4-В	8.1-Д 2-Г 3-Б 4-Б	9.1-Г 2-А 3-Б 4-В
Варіант 7	1-В	2-В	3-А	4-А	5-В	6-А	7.1-Д 2-Б 3-Г 4-А	8.1-Г 2-В 3-Б 4-А	9.1-Б 2-Г 3-А 4-В
Варіант 8	1-А	2-Г	3-Д	4-Б	5-Г	6-В	7.1-А 2-В 3-Г 4-Д	8.1-А 2-Б 3-В 4-Д	9.1-Г 2-А 3-Б 4-Д
Варіант 9	1-В	2-Б	3-А	4-Б	5-В	6-Г	7.1-В 2-Г 3-Д 4-Б	8.1-Б 2-Г 3-А 4-В	9.1-Б 2-А 3-В 4-Г
Варіант 10	1-Б	2-Г	3-В	4-Г	5-А	6-В	7.1-В 2-Г 3-Д 4-Б	8.1-Г 2-А 3-Б 4-В	9.1-Б 2-В 3-Г 4-А
Варіант 11	1-Б	2-Д	3-Г	4-Г	5-Д	6-А	7.1-Б 2-Д 3-А 4-Г	8.1-Б 2-В 3-Г 4-Д	9.1-Б 2-Г 3-Д 4-Б
Варіант 12	1-А	2-Г	3-В	4-А	5-А	6-Г	7.1-А 2-Б 3-В 4-Г	8.1-В 2-А 3-Г 4-Б	9.1-Б 2-Д 3-А 4-Г
Варіант 13	1-Б	2-Б	3-Б	4-Г	5-Г	6-Г	7.1-Б 2-В 3-Г 4-А	8.1-Д 2-Г 3-В 4-Б	9.1-В 2-Г 2-Д 4-Б
Варіант 14	1-Б	2-Г	3-А	4-Г	5-Б	6-В	7.1-Б 2-А 3-В 4-Г	8.1-Д 2-В 3-А 4-Г	9.1-А 2-Б 3-В 4-Г
Варіант 15	1-В	2-Б	3-А	4-Б	5-В	6-Д	7.1-Г 2-А 3-Б 4-Д	8.1-А 2-В 3-Г 4-Б	9.1-А 2-В 3-Г 4-Д
Варіант 16	1-А	2-Б	3-Б	4-Б	5-В	6-Б	7.1-Г 2-В 3-Б 4-А	8.1-Б 2-В 3-Д 4-А	9.1-А 2-В 3-Г 4-Б
Варіант 17	1-В	2-Б	3-В	4-В	5-В	6-Б	7.1-Д 2-Б 3-Г 4-А	8.1-Г 2-А 3-Б 4-В	9.1-Д 2-В 3-А 4-Г
Варіант 18	1-В	2-Г	3-В	4-В	5-А	6-В	7.1-А 2-Б 3-В 4-Г	8.1-Д 2-В 3-А 4-Б	9.1-В 2-А 3-Г 4-Б
Варіант 19	1-Б	2-Б	3-Б	4-В	5-В	6-Б	7.1-В 2-А 3-Б 4-Г	8.1-В 2-А 3-Б 4-Г	9.1-Д 2-Г 3-В 4-Б
Варіант 20	1-А	2-А	3-А	4-А	5-В	6-Д	7.1-Б	8.1-Г	9.1-Б

							2-Д 3-Б 4-А	2-Б 3-А 4-Б	2-Б 3-Г 4-Д
Варіант 21	1-Б	2-Б	3-Б	4-Б	5-Б	6-Б	7.1-Б 2-А 3-Г 4-Б	8.1-Д 2-Г 3-Б 4-Б	9.1-Г 2-А 3-Б 4-Б
Варіант 22	1-Б	2-Б	3-А	4-А	5-Б	6-А	7.1-Д 2-Б 3-Г 4-А	8.1-Г 2-Б 3-Б 4-А	9.1-Б 2-Г 3-А 4-Б
Варіант 23	1-А	2-Г	3-Д	4-Б	5-Г	6-Б	7.1-А 2-Б 3-Г 4-Д	8.1-А 2-Б 3-Б 4-Д	9.1-Г 2-А 3-Б 4-Д
Варіант 24	1-Б	2-Б	3-А	4-Б	5-Б	6-Г	7.1-Б 2-Г 3-Д 4-Б	8.1-Б 2-Г 3-А 4-Б	9.1-Б 2-А 3-Б 4-Г
Варіант 25	1-Б	2-Г	3-Б	4-Г	5-А	6-Б	7.1-Б 2-Г 3-Д 4-Б	8.1-Г 2-А 3-Б 4-Б	9.1-Б 2-Б 3-Г 4-А
Варіант 26	1-Б	2-Д	3-Г	4-Г	5-Д	6-А	7.1-Б 2-Д 3-А 4-Г	8.1-Б 2-Б 3-Г 4-Д	9.1-Б 2-Г 3-Д 4-Б
Варіант 27	1-А	2-Г	3-Б	4-А	5-А	6-Г	7.1-А 2-Б 3-Б 4-Г	8.1-Б 2-А 3-Г 4-Б	9.1-Б 2-Д 3-А 4-Г
Варіант 28	1-Б	2-Б	3-Б	4-Г	5-Г	6-Г	7.1-Б 2-Б 3-Г 4-А	8.1-Д 2-Г 3-Б 4-Б	9.1-Б 2-Г 2-Д 4-Б
Варіант 29	1-Б	2-Г	3-А	4-Г	5-Б	6-Б	7.1-Б 2-А 3-Б 4-Г	8.1-Д 2-Б 3-А 4-Г	9.1-А 2-Б 3-Б 4-Г
Варіант 30	1-Б	2-Б	3-А	4-Б	5-Б	6-Д	7.1-Г 2-А 3-Б 4-Д	8.1-А 2-Б 3-Г 4-Б	9.1-А 2-Б 3-Г 4-Д